

UNIA EUROPEJSKA

PARLAMENT EUROPEJSKI

RADA

Bruksela, 6 listopada 2024 r.
(OR. en)

2022/0394(COD)

PE-CONS 92/24

CLIMA 225
ENV 576
AGRI 456
FORETS 157
ENER 269
IND 292
COMPET 608
CODEC 1412

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
w sprawie ustanowienia unijnych ram certyfikacji trwałego pochłaniania
dwutlenku węgla, technik węglochłonnych oraz składowania dwutlenku
węgla w produktach

ROZPORZĄDZENIE
PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2024/...

z dnia ...

**w sprawie ustanowienia unijnych ram certyfikacji trwałego pochłaniania dwutlenku węgla,
technik węglochłonnych oraz składowania dwutlenku węgla w produktach**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą³,

¹ Dz.U. C 184 z 25.5.2023, s. 83.

² Dz.U. C 157 z 3.5.2023, s. 58.

³ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 10 kwietnia 2024 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia ...

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W porozumieniu paryskim przyjętym na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) (zwanym dalej „porozumieniem paryskim”), zatwierdzonym decyzją Rady (UE) 2016/1841⁴, społeczność międzynarodowa zgodziła się utrzymać wzrost średniej temperatury na świecie znacznie poniżej 2 °C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej oraz kontynuować starania na rzecz ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5 °C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej. W dniu 13 listopada 2021 r. Konferencja Stron UNFCCC przyjęła również pakt klimatyczny z Glasgow, w którym uznano, że skutki zmiany klimatu będą znacznie mniejsze przy wzroście temperatury o 1,5 °C w porównaniu ze wzrostem o 2 °C, oraz postanowiono kontynuować starania na rzecz ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5 °C. Unia i jej państwa członkowskie są Stronami porozumienia paryskiego i są mocno zaangażowane w jego realizację poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych i zwiększenie pochłaniania dwutlenku węgla.

⁴ Decyzja Rady (UE) 2016/1841 z dnia 5 października 2016 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, porozumienia paryskiego przyjętego na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Dz.U. L 282 z 19.10.2016, s. 1).

- (2) Jak wynika ze sprawozdań Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC), jeśli do końca tej dekady i w nadchodzących dziesięcioleciach nie dojdzie do szybkiej i zdecydowanej redukcji emisji gazów cieplarnianych w skali globalnej, ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5 °C będzie coraz mniej prawdopodobne. W sprawozdaniach IPCC stwierdzono również wyraźnie, że aby osiągnąć zerową emisję netto dwutlenku węgla (CO₂) lub gazów cieplarnianych, nieuniknione jest wdrożenie działań związanych z pochłanianiem dwutlenku węgla w celu zrównoważenia trudnych do zredukowania emisji resztkowych. Będzie to wymagało wdrożenia na szeroką skalę zrównoważonych działań w zakresie wychwytywania CO₂ z atmosfery oraz trwałego składowania go w rezerwuarach geologicznych, lądowych lub morskich, w tym w oceanach, lub w produktach o długiej trwałości. W aktualnej sytuacji i przy obecnej polityce Unia nie jest na dobrej drodze do osiągnięcia wymaganego poziomu pochłaniania dwutlenku węgla: w ostatnich latach pochłanianie dwutlenku węgla przez ekosystemy lądowe spadło, a w Unii nie prowadzi się obecnie żadnego znaczącego przemysłowego pochłaniania dwutlenku węgla.

- (3) Celem niniejszego rozporządzenia jest opracowanie dobrowolnych unijnych ram certyfikacji trwałego pochłaniania dwutlenku węgla, technik węglochłonnych i składowania dwutlenku węgla w produktach (zwanych dalej „unijnymi ramami certyfikacji”), z myślą o ułatwieniu i zachęcaniu do powszechniejszego stosowania wysokiej jakości pochłaniania dwutlenku węgla i redukcji emisji z gleby, z pełnym poszanowaniem unijnych celów w zakresie bioróżnorodności i zerowego poziomu zanieczyszczeń; unijne ramy certyfikacji będą stanowić uzupełnienie stałego zmniejszania emisji we wszystkich sektorach. Unijne ramy certyfikacji będą zatem narzędziem wspierającym osiągnięcie celów Unii wynikających z porozumienia paryskiego, w szczególności celu polegającego na wspólnym osiągnięciu do 2050 r. neutralności klimatycznej, określonego w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119⁵. Wszystkie działania związane z pochłanianiem dwutlenku węgla i redukcją emisji z gleby certyfikowane na podstawie unijnych ram certyfikacji powinny przyczyniać się do osiągnięcia ustalonego na poziomie krajowym wkładu Unii i jej celów klimatycznych. W związku z tym, aby uniknąć podwójnego liczenia, to pochłanianie dwutlenku węgla i ta redukcja emisji z gleby nie powinny przyczyniać się do ustalonych na poziomie krajowym wkładów stron trzecich ani do spełnienia wymogów międzynarodowych programów zgodności. Unia zobowiązała się również do wytwarzania po 2050 r. ujemnych emisji. Ważnym instrumentem służącym zwiększeniu pochłaniania dwutlenku węgla przez ekosystemy lądowe jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/841⁶ w sprawie włączenia emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w wyniku działalności związanej z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem (LULUCF) do ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030, które określa unijny cel dotyczący pochłaniania netto w wysokości 310 milionów ton ekwiwalentu CO₂ do 2030 r. oraz przydziela cele każdemu z państw członkowskich.

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/841 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie włączenia emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w wyniku działalności związanej z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem do ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 i zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 oraz decyzję nr 529/2013/UE (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 1).

- (4) W komunikacie z dnia 6 lutego 2024 r. zatytułowanym „W kierunku ambitnego przemysłowego zarządzania emisjami dwutlenku węgla w UE” Komisja przewiduje ocenę ogólnych celów dotyczących potrzeb w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla zgodnie z ambicjami klimatycznymi Unii na 2040 r. oraz z celem osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., a następnie ujemnych emisji; opracowanie wariantów politycznych i mechanizmów wsparcia w zakresie przemysłowego pochłaniania dwutlenku węgla, w tym dotyczących tego, czy i w jaki sposób należy uwzględnić je w unijnym systemie handlu uprawnieniami do emisji; oraz, jednocześnie, pobudzenie unijnych badań naukowych, innowacji i podejmowania na wczesnym etapie działań demonstracyjnych w zakresie nowatorskich technologii przemysłowych służących pochłanianiu CO₂ w ramach programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695⁷ oraz Funduszu Innowacyjnego ustanowionego dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁸. Ponadto Komisja powinna ocenić warianty unijnych celów w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla, w tym wyraźnie określić odrębny cel dotyczący trwałego pochłaniania dwutlenku węgla.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1).

⁸ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

- (5) Oczekuje się, że zharmonizowane unijne ramy certyfikacji zwiększą integralność środowiskową i przejrzystość trwałego pochłaniania dwutlenku węgla, technik węglochłonnych i składowania dwutlenku węgla w produktach oraz będą promować zaufanie do ich certyfikacji, przy jednoczesnym zmniejszeniu powiązanych kosztów administracyjnych. Dobrowolny charakter unijnych ram certyfikacji oznacza, że istniejące oraz nowe publiczne i prywatne organizacje ds. certyfikacji będą mogły wystąpić o uznanie przez Komisję na podstawie niniejszego rozporządzenia, nie będą jednak do tego zobowiązane, aby mogły działać w Unii.
- (6) W rozporządzeniu (UE) 2021/1119 określono również wiążący unijny cel klimatyczny polegający na redukcji emisji gazów cieplarnianych netto do 2030 r. o co najmniej 55 % w porównaniu z poziomami z 1990 r. Aby zapewnić wdrożenie do 2030 r. wystarczających działań łagodzących, wkład pochłaniania netto w realizację unijnego celu klimatycznego na 2030 r. jest ograniczony do 225 mln ton ekwiwalentu CO₂.
- (7) Unijne ramy certyfikacji będą wspierać rozwój trwałego pochłaniania dwutlenku węgla, technik węglochłonnych i składowania dwutlenku węgla w produktach, które to działania mają jednoznacznie pozytywny wpływ na klimat, a jednocześnie będą unikać pseudoekologicznego marketingu. W przypadku technik węglochłonnych unijne ramy certyfikacji powinny również promować powszechniejsze podejmowanie działań przynoszących dodatkowe korzyści dla bioróżnorodności, przyczyniając się tym samym do osiągnięcia celów w zakresie odtwarzania zasobów przyrodniczych określonych w prawie Unii.

- (8) W celu umożliwienia dostępu do rynku nowych technologii unijne ramy certyfikacji powinny również zachęcać do badań naukowych i innowacji, w tym poprzez podkreślanie roli odpowiednich programów badawczych. W związku z tym zachęca się Komisję i państwa członkowskie do nawiązania współpracy międzydyscyplinarnej z udziałem krajowych i regionalnych ośrodków badawczych, naukowców, rolników oraz małych i średnich przedsiębiorstw.
- (9) Aby wspierać podmioty, które chcą dołożyć dodatkowych starań na rzecz zwiększenia pochłaniania dwutlenku węgla lub redukcji emisji z gleby w sposób zrównoważony, w unijnych ramach certyfikacji należy uwzględniać poszczególne rodzaje działań, ich specyfikę i powiązany wpływ na środowisko. W niniejszym rozporządzeniu należy zatem określić jasne definicje trwałego pochłaniania dwutlenku węgla, technik węglochłonnych i składowania dwutlenku węgla w produktach, a także innych elementów unijnych ram certyfikacji. Zakres jego stosowania powinien obejmować działania zwiększające składowanie dwutlenku węgla w rezerwuarach geologicznych, lądowych lub morskich, w tym oceanach, oraz w produktach o długiej trwałości. Działania powinny obejmować co najmniej jedną praktykę lub proces, które pochłaniają dwutlenek węgla z atmosfery. Niektóre działania, takie jak te oparte na wykorzystaniu biowęgla, mogą prowadzić do różnych rodzajów korzyści w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto oraz do różnic w odniesieniu do czasu jego składowania, w zależności od określonych warunków, w jakich działania te są prowadzone. W związku z tym w mających zastosowanie metodykach certyfikacji, które zostaną ustanowione na poziomie Unii na podstawie niniejszego rozporządzenia, należy określić odpowiednie zasady dotyczące monitorowania i odpowiedzialności.

- (10) W przypadku technik węglochłonnych odpowiednie działania mogą obejmować praktyki i procesy prowadzone w ekosystemach morskich i przybrzeżnych. Odpowiednie działania mogą również obejmować praktyki lub procesy, które zmniejszają emisje gazów cieplarnianych z gleby lub skutkują zmniejszeniem wprowadzania dwutlenku węgla do atmosfery z rezerwuarów węgla w glebie, jak określono w lit. e) i f) sekcji B załącznika I do rozporządzenia (UE) 2018/841, tak jak ma to miejsce na przykład w przypadku działań, które poprawiają gospodarowanie glebami lub odtwarzają zdegradowane torfowiska. Ponadto podczas kwantyfikacji działań związanych z technikami węglochłonnymi należy również uwzględnić redukcję emisji z gleb rolnych – odpowiadających emisjom z kategorii źródeł IPCC odnoszącej się do rolnictwa, podkategorii 3.D (gleby rolne) według tabeli stanowiącej wspólny format sprawozdawczy na podstawie wytycznych UNFCCC dotyczących sprawozdawczości w zakresie rocznych wykazów dla Stron, wymienionych w załączniku I do tej konwencji – o ile ta redukcja emisji wynika z działania, które ogólnie powoduje zmniejszenie emisji dwutlenku węgla z rezerwuarów węgla w glebie lub zwiększa pochłanianie dwutlenku węgla przez biogeniczne rezerwuary węgla. Natomiast działania, które nie skutkują pochłanianiem dwutlenku węgla ani redukcją emisji z gleby, takie jak unikanie wylesiania lub projekty dotyczące energii ze źródeł odnawialnych, nie powinny być objęte zakresem stosowania unijnych ram certyfikacji.

- (11) W niniejszym rozporządzeniu należy określić wymogi, zgodnie z którymi pochłanianie dwutlenku węgla i redukcja emisji z gleby powinny kwalifikować się do certyfikacji w ramach unijnych ram certyfikacji. W tym celu pochłanianie dwutlenku węgla i redukcja emisji z gleby powinny być kwantyfikowane w sposób dokładny i rzetelny, a także powinny wynikać wyłącznie z działań, które przynoszą korzyści w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto lub redukcji emisji z gleby netto, mają charakter dodatkowy oraz mają na celu zapewnienie długoterminowego składowania dwutlenku węgla. Nie powinny one wyrządzać znaczących szkód dla środowiska i powinny być w stanie przynosić dodatkowe korzyści dla celów w zakresie zrównoważonego rozwoju. Aby zapewnić wiarygodność i rzetelność procesu certyfikacji, pochłanianie dwutlenku węgla i redukcję emisji z gleby należy poddawać niezależnym kontrolom zewnętrznym prowadzonym przez jednostki certyfikujące. Ponadto w niniejszym rozporządzeniu należy określić zasady wydawania i wykorzystywania jednostek certyfikowanych.

- (12) W dyrektywie 2003/87/WE ustanowiono obowiązkowe unijne przepisy dotyczące ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych, które regulują sposób traktowania emisji z działań objętych tą dyrektywą. Niniejsze rozporządzenie powinno pozostawać bez uszczerbku dla dyrektywy 2003/87/WE, z wyjątkiem przepisów dotyczących wychwytywania i składowania emisji CO₂ z biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy, które spełniają kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych ustanowione w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001⁹, z wszelkimi niezbędnymi korektami stosowania na podstawie dyrektywy 2003/87/WE, określonymi w aktach wykonawczych, o których mowa w art. 14 dyrektywy 2003/87/WE, zgodnie z załącznikiem IV do tej dyrektywy.
- (13) Działanie powinno przynosić korzyści w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto lub redukcji emisji z gleby netto, wykazując tym samym pozytywny wpływ na klimat. Korzyści w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto lub redukcji emisji z gleby netto należy kwantyfikować w podziale na dwa etapy.

⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

- (14) Na pierwszym etapie kwantyfikacji korzyści w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto lub redukcji emisji z gleby netto podmioty powinny kwantyfikować dodatkowe pochłanianie dwutlenku węgla lub redukcję emisji z gleby, które przyniosło dane działanie w porównaniu z poziomem bazowym. W przypadku technik węglochłonnych, sposób kwantyfikowania pochłaniania dwutlenku węgla lub redukcji emisji z gleby powinien zapewniać, aby każde wprowadzenie dwutlenku węgla z rezerwuaru węgla zostało w odpowiedni sposób uwzględnione przy kwantyfikowaniu korzyści netto z danego działania. Metodyki certyfikacji powinny ustanawiać standardowe poziomy bazowe, które powinny w wysokim stopniu odzwierciedlać standardowe parametry porównywalnych praktyk i procesów w podobnych okolicznościach społecznych, gospodarczych, środowiskowych, regulacyjnych i technologicznych oraz uwzględniać kontekst geograficzny, w tym lokalne warunki glebowo-klimatyczne i regulacyjne. To podejście do ustanawiania standardowych poziomów bazowych powinno być preferowanym podejściem, ponieważ zapewnia obiektywność, minimalizuje koszty przestrzegania przepisów i inne koszty administracyjne, a także stanowi pozytywne uznanie dla działań podmiotów, które jako pierwsze już zaangażowały się w kwalifikujące się działania. W kontekście technik węglochłonnych certyfikacji powinny podlegać wyłącznie praktyki i procesy, które wykraczają poza powszechną praktykę; w związku z tym nie powinno się nagradzać konkretnych działań w zakresie technik węglochłonnych, jeżeli działania te są już powszechnie stosowane w regionie o podobnych warunkach glebowo-klimatycznych i regulacyjnych. Standardowe poziomy bazowe powinny zapewniać, aby – w przypadku gdy dane działanie stanie się powszechną praktyką, – nie mogło ono już podlegać certyfikacji. W tym celu Komisja powinna co najmniej raz na pięć lat dokonywać przeglądu oraz aktualizować, w stosownych przypadkach, standardowe poziomy bazowe w świetle zmieniających się warunków regulacyjnych i najnowszych dostępnych dowodów naukowych, aby odzwierciedlić rozwój społeczny, gospodarczy, środowiskowy, regulacyjny i technologiczny oraz zachęcić do zwiększenia ambicji w miarę upływu czasu zgodnie z porozumieniem paryskim. Ponadto w celu obniżenia kosztów ustalania standardowych poziomów bazowych oraz zapewnienia rzetelności monitorowania działań należy propagować wykorzystanie dostępnych technologii cyfrowych, w tym elektronicznych baz danych i systemów informacji geograficznej, teledetekcji, nowatorskich systemów kwantyfikacji dwutlenku węgla na miejscu, sztucznej inteligencji i uczenia maszynowego, a także map elektronicznych. Jednakże w przypadku gdy ustalenie takich standardowych poziomów bazowych nie jest możliwe, należy zastosować indywidualny poziom bazowy oparty na indywidualnych parametrach konkretnego działania wykonywanego przez dany podmiot. Indywidualne poziomy bazowe powinny być aktualizowane przez dany podmiot na początku każdego okresu trwania działania, o ile nie przewidziano inaczej w mających zastosowanie metodykach certyfikacji.

- (15) Drugi etap kwantyfikacji korzyści netto powinien polegać na odjęciu wszelkich powiązanych emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia działania oraz związanych z realizacją tego działania. Odnosne emisje gazów cieplarnianych, które należy wziąć pod uwagę, obejmują emisje bezpośrednie, takie jak te wynikające ze stosowania nawozów, chemikaliów, paliwa lub energii, innych materiałów wsadowych i transportu, lub emisje pośrednie, takie jak te wynikające ze zmiany sposobu użytkowania gruntów, co w konsekwencji stwarza ryzyko dla bezpieczeństwa żywnościowego w związku z przeniesieniem produkcji rolnej, lub takie jak efekty przeniesienia w związku z konkurencyjnym popytem na energię czy ciepło odpadowe. Każdy wzrost emisji gazów cieplarnianych związany z realizacją danego działania należy w odpowiedni sposób odjąć od korzyści w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto lub od korzyści w zakresie redukcji emisji z gleby netto, zgodnie z przepisami technicznymi określonymi w mającej zastosowanie metodyce certyfikacji. Redukcja emisji gazów cieplarnianych wynikająca z realizacji danego działania, z wyjątkiem redukcji emisji z gleby z gleb rolnych, nie powinna być brana pod uwagę podczas kwantyfikacji korzyści w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto lub korzyści w zakresie redukcji emisji z gleby netto, lecz powinna być uznawana za zapewniającą dodatkową korzyść w dążeniu do osiągnięcia celu zrównoważonego rozwoju, jakim jest łagodzenie zmiany klimatu, a informacja o niej umieszczana w certyfikatach zgodności. Taka redukcja emisji gazów cieplarnianych, podobnie jak inne dodatkowe korzyści w zakresie zrównoważonego rozwoju, mogłaby zwiększyć wartość certyfikowanego pochłaniania dwutlenku węgla lub redukcji emisji z gleby.

- (16) Podmioty prowadzące działania objęte niniejszym rozporządzeniem powinny obejmować każdą osobę fizyczną lub prawną, lub podmiot publiczny, które prowadzą lub kontrolują określone działanie lub którym przekazano uprawnienia do podejmowania decyzji ekonomicznych w zakresie technicznych aspektów funkcjonowania tego działania. W przypadku technik węglochłonnych definicja „podmiotu” powinna mieć zastosowanie w odniesieniu do „rolnika” zdefiniowanego w art. 3 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115¹⁰, do każdego innego podmiotu zarządzającego działaniem w środowisku lądowym lub przybrzeżnym, do właściciela lub zarządcy lasu zdefiniowanych w prawie krajowym lub do właściwego podmiotu publicznego. „Grupa podmiotów” powinna obejmować każdy podmiot prawny, który reprezentuje co najmniej dwa podmioty, w tym spółdzielnie, organizacje producentów lub grupy producentów, i który zapewnia przestrzeganie niniejszego rozporządzenia przez te podmioty.

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 1).

- (17) Działanie przynosi korzyści w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto wówczas, gdy pochłanianie dwutlenku węgla na poziomie powyżej poziomu bazowego przewyższa wszelkie wzrosty emisji gazów cieplarnianych związane z realizacją tego działania. Na przykład w przypadku trwałego pochłaniania dwutlenku węgla, w ramach którego zatłaczany jest on pod ziemię, ilość trwale składowanego dwutlenku węgla powinna przewyższać związane z energią emisje gazów cieplarnianych z procesu przemysłowego. Podobnie w przypadku redukcji emisji z gleby przy użyciu technik węglochłonnych korzyść w zakresie redukcji emisji z gleby netto jest dodatnia, jeżeli redukcja emisji z gleby w porównaniu z poziomem bazowym przewyższa wszelkie wzrosty emisji gazów cieplarnianych związane z realizacją tego działania. Działania związane z technikami węglochłonnymi na ogół poprawiają jakość gleby, co ma pozytywny wpływ na jej odporność i wydajność, ale w niektórych okolicznościach działania te mogą również powodować spadek produkcji żywności, a tym samym prowadzić do ucieczki emisji wynikającej z pośredniej zmiany sposobu użytkowania gruntów, w związku z czym należy wziąć pod uwagę powiązane emisje pośrednie. Dwutlenek węgla wychwytywany i składowany w wyniku zalesiania lub redukcja emisji z gleby powstała w wyniku ponownego nawadniania torfowisk powinny przewyższać emisje z maszyn wykorzystywanych do realizacji danego działania lub emisje pośrednie związane ze zmianą sposobu użytkowania gruntów, które mogą być spowodowane ucieczką emisji.

- (18) Pochłanianie dwutlenku węgla i redukcja emisji z gleby, a także związane z nimi bezpośrednie i pośrednie emisje gazów cieplarnianych, powinny być kwantyfikowane w odpowiedni, zachowawczy, dokładny, kompletny, spójny, przejrzysty i porównywalny sposób. Niepewności dotyczące kwantyfikacji powinny być odpowiednio zgłaszane i uwzględniane w sposób zachowawczy, aby ograniczyć ryzyko przeszacowania ilości CO₂ usuniętego z atmosfery lub niedoszacowania wielkości bezpośrednich i pośrednich emisji gazów cieplarnianych generowanych przez dane działanie. Tymczasowe pochłanianie dwutlenku węgla i redukcja emisji z gleby w ramach technik węglochłonnych powinny być kwantyfikowane z dużą dokładnością, aby zapewnić najwyższą jakość i zminimalizować niepewności; w miarę możliwości proces ten powinien opierać się na metodykach poziomu 3 zgodnie z opublikowanymi w 2006 r. Wytycznymi IPCC dotyczącymi krajowych wykazów gazów cieplarnianych, wraz z wszelkimi dalszymi modyfikacjami opublikowanych w 2006 r. Wytycznych IPCC. Ponadto, aby zwiększyć synergie między unijnymi celami w zakresie klimatu i bioróżnorodności, należy wprowadzić wymóg ściślejszego monitorowania gruntów, co pomoże chronić i zwiększyć odporność pochłaniania dwutlenku węgla w oparciu o zasoby przyrody w całej Unii. Monitorowanie emisji i pochłaniania powinno ściśle odzwierciedlać te synergie, powinno opierać się na odpowiednim połączeniu pomiarów na miejscu z teledetekcją lub modelowaniem zgodnie z zasadami określonymi w mającej zastosowanie metodyce certyfikacji, powinno jak najlepiej wykorzystywać zaawansowane technologie dostępne w ramach programów unijnych, takich jak komponent Copernicus unijnego programu kosmicznego ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696¹¹, powinno w pełni wykorzystywać istniejące narzędzia oraz zapewniać spójność z krajowymi wykazami gazów cieplarnianych.

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające Unijny program kosmiczny i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 69).

- (19) Przy wyborze metodyk odpowiednich do obliczania emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych należy w stosownych przypadkach stosować zachowawcze podejście zgodnie z szacunkami zawartymi w opublikowanych w 2006 r. Wytycznych IPCC dotyczących krajowych wykazów gazów cieplarnianych. Oznacza to, że stosowane metodki powinny prowadzić do zachowawczych szacunków emisji lub pochłaniania, tak aby emisje nie zostały niedoszacowane, a pochłanianie – przeszacowane.
- (20) Unijne ramy certyfikacji powinny zachęcać do podejmowania działań dodatkowych, to znaczy wykraczających poza standardową praktykę. Działania te powinny zatem wykraczać poza podstawowe wymogi prawa dotyczące poszczególnych podmiotów, co oznacza, że podmioty powinny prowadzić takie działania, które nie zostały im już wcześniej narzucone przez mające zastosowanie prawo. Ponadto działania powinny stać się finansowo opłacalne ze względu na efekt zachęty zapewniany przez certyfikację. Efekt taki występuje, gdy wynikająca z certyfikacji zachęta w postaci potencjalnych przychodów zmienia zachowanie podmiotów w taki sposób, że angażują się one w dodatkowe działania, aby osiągnąć dodatkowe pochłanianie dwutlenku węgla lub redukcję emisji z gleby.
- (21) Standardowy poziom bazowy powinien odzwierciedlać warunki regulacyjne i rynkowe, w których prowadzone jest działanie. Jeżeli dane działanie jest narzucone podmiotom przez mające zastosowanie prawo lub jeżeli nie trzeba wprowadzać jakichkolwiek zachęt do realizacji takiego działania, jego parametry zostaną odzwierciedlone w takich standardowych poziomach bazowych. Z tego powodu należy domniemywać, że działanie powodujące pochłanianie dwutlenku węgla lub redukcję emisji z gleby przekraczające taki poziom bazowy, ma charakter dodatkowy. W ten sposób stosowanie standardowego poziomu bazowego uprościłoby wykazywanie dodatkowości przez podmioty oraz zmniejszyłoby obciążenie administracyjne związane z procesem certyfikacji, co jest szczególnie ważne w przypadku małych podmiotów.

- (22) Wychwytywanie lub składowanie dwutlenku węgla z atmosfery i biogenicznego dwutlenku węgla poprzez trwałe pochłanianie dwutlenku węgla, techniki węglochłonne lub składowanie dwutlenku węgla w produktach wiąże się z ryzykiem wprowadzenia dwutlenku węgla z powrotem do atmosfery z przyczyn naturalnych lub antropogenicznych. Dlatego podmioty powinny podejmować wszelkie odpowiednie środki zapobiegawcze w celu ograniczenia tego ryzyka oraz należyce monitorować, czy dwutlenek węgla jest nadal składowany w okresie monitorowania określonym dla danego działania. Ważność jednostki certyfikowanej powinna zależeć od przewidywanego czasu składowania oraz poziomu różnych rodzajów ryzyka uwolnienia związanego z danym działaniem. Trwałe pochłanianie dwutlenku węgla zapewnia wystarczającą pewność co do czasu składowania dwutlenku węgla przez bardzo długi okres, tj. wiele stuleci. W przypadku produktów zawierających trwale związany chemicznie dwutlenek węgla istnieje bardzo niskie ryzyko wprowadzenia dwutlenku węgla lub nie ma takiego ryzyka. Techniki węglochłonne i składowanie dwutlenku węgla w produktach to działania bardziej narażone na ryzyko zamierzonego lub niezamierzonego wprowadzenia dwutlenku węgla do atmosfery. W celu uwzględnienia tego ryzyka, ważność jednostki sekwestracji technik węglochłonnych i jednostki składowania dwutlenku węgla w produktach powinna mieć określoną datę wygaśnięcia, pokrywającą się z końcem odpowiedniego okresu monitorowania, który dla dwutlenku węgla składowanego w produktach powinien wynosić co najmniej 35 lat. Należy uznać, że po upływie tego okresu wychwycony i składowany dwutlenek węgla zostanie wprowadzony do atmosfery, chyba że dany podmiot lub grupa podmiotów zobowiążą się do przedłużenia okresu monitorowania. Metodyki certyfikacji powinny promować przedłużenie okresu monitorowania odpowiednich działań związanych z technikami węglochłonnymi, mając na celu zapewnienie długotrwałego składowania wychwyconego CO₂ w glebie lub biomasy oraz stworzenie zachęt finansowych dla podmiotów zajmujących się technikami węglochłonnymi w perspektywie długoterminowej. W tym celu metodyki certyfikacji powinny zachęcać operatorów do wielokrotnego przedłużania okresu monitorowania w celu składowania wychwyconego dwutlenku węgla przez co najmniej kilkadziesiąt lat.

- (23) Oprócz środków, które wprowadza się w celu zminimalizowania ryzyka wprowadzenia dwutlenku węgla do atmosfery w okresie monitorowania, metodyki certyfikacji powinny obejmować odpowiednie mechanizmy odpowiedzialności w przypadkach uwolnienia. Metodyki certyfikacji powinny również obejmować zasady dotyczące zmniejszania ryzyka nieskuteczności mechanizmów odpowiedzialności. Mechanizmy takie mogłyby obejmować wspólne rezerwy bezpieczeństwa oraz mechanizmy ubezpieczeń inwestycji finansowanych z góry. Aby uniknąć podwójnej regulacji, zastosowanie powinny mieć mechanizmy odpowiedzialności w odniesieniu do geologicznego składowania CO₂ i ucieczki emisji oraz odpowiednie środki naprawcze, określone w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/87/WE i 2009/31/WE¹². Ponadto, aby zapewnić spójność regulacyjną, mające zastosowanie metodyki certyfikacji powinny obejmować przepisy dotyczące monitorowania i mechanizmy odpowiedzialności, które są spójne z przepisami dotyczącymi dwutlenku węgla trwale związanego chemicznie z produktami, ustanowionymi w aktach delegowanych przyjętych na podstawie dyrektywy 2003/87/WE.

¹² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniająca dyrektywę Rady 85/337/EWG, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 114).

- (24) Działania związane z trwałym pochłanianiem dwutlenku węgla, technikami węglochłonnymi i składowaniem dwutlenku węgla w produktach mają duży potencjał w zakresie dostarczania rozwiązań korzystnych dla wszystkich z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju, nawet jeśli nie można wykluczyć kompromisów. W związku z tym należy ustanowić minimalne wymagania w zakresie zrównoważonego rozwoju w celu zapewnienia, aby działania te nie wyrządzały znaczących szkód dla środowiska i mogły przynosić dodatkowe korzyści z myślą o realizacji następujących celów: łagodzenie zmiany klimatu i przystosowywanie się do niej; ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności i ekosystemów, w tym zdrowia gleby oraz zapobieganie degradacji gruntów; zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich; przechodzenie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym efektywne wykorzystywanie materiałów pochodzenia biologicznego pozyskiwanych w sposób zrównoważony; oraz zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola. Działania związane z technikami węglochłonnymi powinny co najmniej przynosić dodatkowe korzyści dla celu ochrony i odtwarzania bioróżnorodności i ekosystemów, w tym na rzecz zdrowia gleby, a także zapobiegania degradacji gruntów. Te minimalne wymagania w zakresie zrównoważonego rozwoju powinny uwzględniać wpływ działania zarówno w Unii, jak i poza nią, a także lokalne warunki oraz, w stosownych przypadkach, być zgodne z technicznymi kryteriami kwalifikacji dotyczącymi zasady „nie czynić poważnych szkód” oraz z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych odnoszącymi się do surowców do produkcji biomasy leśnej i rolniczej określonymi w dyrektywie (UE) 2018/2001. Praktyki, które mają szkodliwy wpływ na bioróżnorodność, takie jak monokultury leśne mające szkodliwy wpływ na bioróżnorodność, nie powinny kwalifikować się do certyfikacji.

- (25) Praktyki rolnicze i leśne, które pochłaniają CO₂ z atmosfery lub redukują emisje z gleby, przyczyniają się do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej i powinny być nagradzane w ramach wspólnej polityki rolnej lub innych inicjatyw publicznych lub prywatnych.
- W szczególności niniejsze rozporządzenie powinno uwzględniać praktyki rolnicze i leśne, o których mowa w komunikacie Komisji z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie zrównoważonego obiegu węgla, w tym zalesianie, ponowne zalesianie i działania związane ze zrównoważoną gospodarką leśną; system rolno-leśny i inne formy gospodarstw mieszanych; stosowanie międzyplonów, upraw okrywowych, upraw konserwujących i poprawa cech krajobrazu; przekształcanie gruntów uprawnych w grunty ugorowane lub obszarów odłogowanych w trwałe użytki zielone; oraz odtwarzanie torfowisk i terenów podmokłych. Opracowując metodyki certyfikacji w kontekście technik węglochłonnych, Komisja powinna wziąć pod uwagę potrzebę przyczynienia się do zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego, potrzebę propagowania ochrony i odtwarzania bioróżnorodności i ekosystemów oraz potrzebę zapobiegania nabywaniu gruntów do celów spekulacyjnych, co ma negatywny wpływ na społeczności wiejskie, jak również potrzebę poszanowania praw społeczności lokalnych i ludności rdzennej dotkniętych tymi działaniami, w stosownych przypadkach zgodnie z prawem krajowym, zarówno w Unii, jak i poza nią. Powinna propagować te działania, które mają największy potencjał w zakresie zapewniania pozytywnych dodatkowych korzyści dla bioróżnorodności, a także uwzględniać strukturę lasów w perspektywie długoterminowej, długoterminową stabilność rezerwuarów węgla, zdrowie ekosystemów, odporność i ryzyko wystąpienia zjawisk katastrofalnych.

- (26) Podmioty lub grupy podmiotów powinny móc zgłaszać dodatkowe korzyści, które przyczyniają się do osiągnięcia celów w zakresie zrównoważonego rozwoju w stopniu wykraczającym poza minimalne wymogi w tym zakresie. W tym celu ich zgłaszanie powinno być zgodne z opracowanymi przez Komisję metodykami certyfikacji dostosowanymi do poszczególnych działań związanych z pochłanianiem dwutlenku węgla. Metodyki certyfikacji powinny w jak największym stopniu zachęcać do generowania dodatkowych korzyści dla bioróżnorodności wykraczających poza minimalne wymogi w zakresie zrównoważonego rozwoju, z myślą o otrzymaniu premii rynkowej za jednostki certyfikowane, na przykład poprzez uwzględnienie pozytywnych wykazów działań, które uznaje się za przynoszące dodatkowe korzyści. Te dodatkowe korzyści zwiększyłyby wartość ekonomiczną jednostek certyfikowanych i przyniosłyby podmiotom większe dochody. W związku z powyższym Komisja powinna priorytetowo potraktować opracowanie odpowiednio dostosowanych metodyk certyfikacji działań związanych z technikami węglochłonnymi, które przynoszą znaczące dodatkowe korzyści dla bioróżnorodności oraz przyczyniają się do zrównoważonego gospodarowania gruntami rolnymi i lasami.

- (27) Komisja powinna ustanowić, w drodze aktów delegowanych, szczegółowe metodyki certyfikacji dla różnych rodzajów działań przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, uwzględniające specyfikę tych działań, aby umożliwić podmiotom stosowanie kryteriów jakościowych określonych w niniejszym rozporządzeniu w sposób znormalizowany, weryfikowalny, racjonalny pod względem kosztów i porównywalny. Metodyki te powinny zapewniać rzetelną i przejrzystą certyfikację korzyści w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto lub redukcji emisji z gleby netto wynikających z danego działania, a jednocześnie unikać nieproporcjonalnych obciążeń administracyjnych dla podmiotów lub grup podmiotów, w szczególności dla drobnych producentów rolnych oraz drobnych właścicieli i zarządców lasów, w szczególności poprzez umożliwienie stosowania uproszczonych zasad certyfikacji i przeprowadzania audytu, takich jak audyty grupowe. Metodyki te należy opracować w ścisłej konsultacji z ustanowioną przez Komisję grupą ekspertów ds. pochłaniania dwutlenku węgla oraz ze wszystkimi innymi zainteresowanymi podmiotami. Metodyki te powinny opierać się na najlepszych dostępnych danych naukowych, czerpać z istniejących programów i metodyk certyfikacji pochłaniania dwutlenku węgla i redukcji emisji z gleby, zarówno publicznych, jak i prywatnych, oraz uwzględniać wszelkie odpowiednie normy i przepisy przyjęte na poziomie unijnym i krajowym.

- (28) Biorąc pod uwagę potrzebę szybkiego zwiększenia pochłaniania dwutlenku węgla w Unii, na pierwszym etapie opracowywania metodyk certyfikacji Komisja powinna priorytetowo potraktować następujące działania: działania, które są najbardziej zaawansowane lub mogą przynieść dodatkowe korzyści w zakresie zrównoważonego rozwoju, lub działania, w odniesieniu do których przyjęto już prawo Unii istotne dla opracowania tych metodyk; działania związane z technikami węglochłonnymi, które przyczyniają się do zrównoważonego gospodarowania gruntami rolnymi, lasami i środowiskiem morskim, a także działania związane ze składowaniem dwutlenku węgla w wyrobach budowlanych z drewna i wyrobach budowlanych pochodzenia biologicznego. Fundusz Innowacyjny określa zasady istotne dla opracowania metodyk certyfikacji produkcji bioenergii z wychwytywaniem i składowaniem dwutlenku węgla oraz bezpośrednim wychwytywaniem dwutlenku węgla z powietrza. Aby uniknąć niezrównoważonego popytu na surowce do produkcji biomasy, korzyści finansowe związane z certyfikacją nie powinny prowadzić do zwiększenia zdolności zakładu bioenergii ponad to, co jest konieczne do prowadzenia wychwytywania i składowania dwutlenku węgla. Metodyki certyfikacji dotyczące działań związanych ze składowaniem dwutlenku węgla w środowisku morskim, w tym w oceanach, powinny uwzględniać międzynarodowe postępy w sprawozdawczości w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla i najnowsze dostępne informacje naukowe oraz, jeżeli są dostępne, ustalenia zawarte w sprawozdaniu Komisji przygotowanym na podstawie art. 17 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/841. Ponadto w celu propagowania zrównoważonego i efektywnego wykorzystania ograniczonych zasobów biomasy metodyki certyfikacji związane z działaniami wykorzystującymi biomasę powinny zapewniać stosowanie zasady kaskadowego wykorzystania biomasy, jak określono w art. 3 ust. 3 dyrektywy (UE) 2018/2001, a jednocześnie opierać się na istniejących zasadach i procedurach oraz zapobiegać powielaniu działań. Przepisy dotyczące wdrażania tej zasady przez organy krajowe określono w art. 3 ust. 3, art. 3a i art. 3b tej dyrektywy.

- (29) Aby zapewnić wiarygodność i rzetelność procesu certyfikacji, działania należy poddawać niezależnym audytom zewnętrznym przeprowadzanym przez jednostki certyfikujące. Wszystkie działania powinny w szczególności podlegać wstępnemu audytowi certyfikacyjnemu przed ich wdrożeniem, aby zweryfikować ich zgodność z kryteriami jakościowymi określonymi w niniejszym rozporządzeniu, z uwzględnieniem prawidłowej kwantyfikacji przewidywanych korzyści netto. Wszystkie działania powinny również podlegać okresowym audytom recertyfikacyjnym, co najmniej raz na pięć lat lub częściej, jak określono w mającej zastosowanie metodyce certyfikacji, w zależności od charakteru danego działania. Audyty recertyfikacyjne powinny weryfikować zgodność danego działania z kryteriami jakościowymi określonymi w niniejszym rozporządzeniu oraz korzyści w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto lub korzyści w zakresie redukcji emisji z gleby netto, jakie przynosi dane działanie. W związku z przeprowadzonym audytem recertyfikacyjnym jednostka certyfikująca powinna sporządzić sprawozdanie z audytu recertyfikacyjnego, które będzie zawierało streszczenie, oraz, w stosownych przypadkach, wydać zaktualizowany certyfikat zgodności. Powinno być możliwe przeprowadzanie częstszych audytów recertyfikacyjnych, w tym co roku, w odniesieniu do wszystkich działań, w szczególności działań związanych z technikami węglochłonnymi. Aby zmniejszyć koszty administracyjne certyfikacji i recertyfikacji, podmioty powinny móc wykorzystywać wiarygodne informacje geograficzne dostarczone przez agencje płatnicze za pośrednictwem systemu identyfikacji działek rolnych określonego w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116¹³. W tym celu Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze, aby określić strukturę, format oraz szczegóły techniczne planu danego działania oraz planu monitorowania, a także sprawozdań z audytów certyfikacyjnych i audytów recertyfikacyjnych.

¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 187).

- (30) Zapewnienie podmiotom zajmującym się technikami węglochłonnymi możliwości pogłębiania wiedzy oraz udoskonalonych narzędzi i metodyk w celu lepszej oceny i optymalizacji certyfikowanego pochłaniania dwutlenku węgla i certyfikowanych redukcji emisji z gleby ma kluczowe znaczenie dla racjonalnego pod względem kosztów wdrażania działań łagodzących oraz zapewnienia zaangażowania tych podmiotów w techniki węglochłonne. Dotyczy to szczególnie drobnych producentów rolnych lub drobnych właścicieli i zarządców lasów w Unii, którzy często nie dysponują wiedzą fachową i ekspercką niezbędną do wdrażania działań związanych z technikami węglochłonnymi oraz do spełnienia wymaganych kryteriów jakościowych i zachowania zgodności z odpowiednimi metodykami certyfikacji. Należy zatem wymagać, aby organizacje producentów umożliwiały świadczenie odpowiednich usług doradczych ich członkom. Zapewnianie wsparcia finansowego na rzecz interaktywnych projektów innowacyjnych z udziałem rolników oraz drobnych właścicieli i zarządców lasów oraz świadczenia usług doradczych, wymiany wiedzy, szkoleń oraz działań informacyjnych może być świadczone między innymi poprzez wspólną politykę rolną i krajową pomoc państwa.

- (31) W swoim komunikacie z dnia 6 lutego 2024 r. zatytułowanym „Zabezpieczenie naszej przyszłości: cel klimatyczny na 2040 r. i droga ku neutralności klimatycznej do 2050 r. jako fundamenty zrównoważonego, sprawiedliwego i dostatniego społeczeństwa” Komisja wskazuje, że kluczowe znaczenie ma stworzenie dalszych możliwości rynkowych dla zrównoważonego łańcucha wartości w sektorze rolno-spożywczym oraz pozyskanie funduszy prywatnych w synergii z finansowaniem publicznym. Można to osiągnąć za pomocą nowych mechanizmów rynkowych mających na celu pobudzenie produkcji zrównoważonej żywności, ponieważ mogłoby to skutkować zarówno lepszymi cenami żywności odzwierciedlającymi zrównoważony rozwój, jak i sprawiedliwym wynagrodzeniem dla rolników i nowym źródłem finansowania inwestycji. Jedynie zdecydowana koordynacja z wszystkimi podmiotami przemysłowymi w całym łańcuchu wartości żywności oraz skupienie się na uczciwych praktykach handlowych w tym łańcuchu może skutkować stworzeniem odpowiednich zachęt do stosowania zrównoważonych praktyk rolniczych, zapewnieniem rolnikom godziwego i stałego dochodu oraz generowaniem dochodów w celu wsparcia transformacji.

- (32) Aby zapewnić dokładną, rzetelną i przejrzystą weryfikację, jednostki certyfikujące odpowiedzialne za proces certyfikacji powinny posiadać wymagane kompetencje i umiejętności oraz powinny być akredytowane przez krajowy organ akredytujący na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008¹⁴ lub uznane przez właściwy organ krajowy. Aby uniknąć potencjalnych konfliktów interesów, jednostki certyfikujące powinny być także całkowicie niezależne od podmiotu lub od grupy podmiotów prowadzących działanie, które podlega certyfikacji. Państwa członkowskie powinny ponadto przyczyniać się do zapewnienia prawidłowego wdrożenia procesu certyfikacji, nadzorując działanie jednostek certyfikujących, które są akredytowane przez krajowe organy akredytujące, oraz informując jednostki certyfikujące i odpowiednie organizacje ds. certyfikacji o istotnych przypadkach stwierdzonej niezgodności.

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30).

- (33) Aby wykazać zgodność z niniejszym rozporządzeniem, podmioty powinny korzystać z usług organizacji ds. certyfikacji. Organizacje ds. certyfikacji powinny zatem działać w oparciu o wiarygodne i przejrzyste zasady i procedury oraz zapewniać niezaprzeczalność pochodzenia oraz ochronę przed oszustwami związanymi z informacjami i danymi przedkładanymi przez podmioty, a także dokładność, wiarygodność oraz integralność tych informacji i danych. Powinny również zapewnić prawidłowe rozliczanie certyfikowanych jednostek pochłaniania dwutlenku węgla lub redukcji emisji z gleby, w szczególności poprzez unikanie podwójnego liczenia. W tym celu Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze określające zharmonizowane zasady techniczne dotyczące certyfikacji, w tym odpowiednie normy dotyczące wiarygodności, przejrzystości i rozliczania oraz niezależnych audytów, które mają być stosowane przez organizacje ds. certyfikacji, tak aby zapewnić niezbędną pewność prawa w odniesieniu do przepisów mających zastosowanie do podmiotów oraz organizacji ds. certyfikacji. Aby zapewnić racjonalność procesu certyfikacji pod względem kosztów, takie zharmonizowane przepisy techniczne dotyczące certyfikacji powinny mieć również na celu zmniejszenie zbędnego obciążenia administracyjnego dla podmiotów lub grup podmiotów, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw, w tym drobnych producentów rolnych oraz drobnych właścicieli i zarządców lasów.
- (34) Aby zapewnić wiarygodną i zharmonizowaną kontrolę certyfikacji, Komisja powinna móc przyjmować decyzje dotyczące uznania organizacji ds. certyfikacji, które spełniają wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu, w tym wymogi dotyczące kompetencji technicznych, wiarygodności, przejrzystości oraz niezależnych audytów. Takie decyzje dotyczące uznania powinny być ograniczone w czasie i podawane do wiadomości publicznej. W tym celu Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze dotyczące treści i sposobów przeprowadzania procedur uznawania przez Unię organizacji ds. certyfikacji.

- (35) W stosownych przypadkach nadal mają zastosowanie postanowienia Konwencji Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (zwanej dalej „konwencją z Aarhus”), zatwierdzonej decyzją Rady 2005/370/WE¹⁵, dotyczące udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości.
- (36) Aby zapewnić przejrzystość i pełną identyfikowalność jednostek certyfikowanych oraz uniknąć ryzyka oszustw i podwójnego liczenia, w ciągu czterech lat od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia Komisja powinna ustanowić unijny rejestr trwałego pochłaniania dwutlenku węgla, technik węgłochłonnych i składowania dwutlenku węgla w produktach (zwany dalej „rejestrem unijnym”) oraz zarządzać nim. Komisja powinna uwzględnić sprawozdania, o których mowa w art. 30 ust. 5 lit. a) dyrektywy 2003/87/WE i art. 17 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2018/841. W przypadku obaw dotyczących oszustw Komisja powinna zbadać sprawę i podjąć odpowiednie działania, w tym uchylić odpowiednie decyzje lub anulować odpowiednie jednostki. Można uznać, że popełniono oszustwo na przykład, jeżeli dla tego samego działania wydano więcej niż jeden certyfikat zgodności ze względu na to, że działanie to zarejestrowano w dwóch różnych organizacjach ds. certyfikacji lub zarejestrowano je dwukrotnie w tej samej organizacji. Można też uznać, że popełniono oszustwo, jeżeli wielokrotnie wykorzystuje się ten sam certyfikat zgodności, aby złożyć to samo oświadczenie dotyczące działania lub certyfikowanej jednostki.

¹⁵ Decyzja Rady 2005/370/WE z dnia 17 lutego 2005 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Dz.U. L 124 z 17.5.2005, s. 1).

W rejestrze unijnym należy korzystać ze zautomatyzowanych systemów, w tym szablonów elektronicznych, w celu publicznego udostępniania co najmniej informacji określonych w załączniku do niniejszego rozporządzenia. Funkcjonowanie rejestru unijnego powinno być finansowane z ustalonych rocznych opłat wnoszonych przez użytkowników, proporcjonalnie do korzystania przez nich z rejestru unijnego, oraz wystarczających, aby przyczynić się do pokrycia kosztów jego ustanowienia i rocznych kosztów funkcjonowania, takich jak koszty personelu lub narzędzi informatycznych. Zasoby z takich opłat powinny stanowić zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel do celów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046¹⁶. Powinny one w szczególności pokrywać koszty narzędzi i usług informatycznych oraz ich bezpieczeństwa, w tym funkcjonowania i systemów przyznawania licencji, a także koszty personelu zarządzającego rejestrem unijnym. Komisja powinna określić, w drodze aktów delegowanych, niezbędne wymogi dotyczące rejestru unijnego oraz czynniki, które należy wziąć pod uwagę przy określaniu poziomu opłat wnoszonych przez użytkowników i ich pobieraniu. Określając te wymogi, Komisja powinna również wziąć pod uwagę potrzebę zapewnienia wystarczającego nadzoru nad handlem jednostkami certyfikowanymi. Podczas każdego ostatniego kwartału w roku poprzedzającym rok kalendarzowy stosowania Komisja powinna przyjąć jeden lub większą liczbę aktów wykonawczych w celu ustanowienia lub zmiany poszczególnych kwot opłat wnoszonych przez użytkowników, do zastosowania w tym roku kalendarzowym. Do czasu ustanowienia rejestru unijnego uznane przez Komisję organizacje ds. certyfikacji powinny ustanawiać i utrzymywać interoperacyjne rejestry certyfikacji.

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

Aby zapewnić przejrzystość i pełną identyfikowalność w odniesieniu do jednostek certyfikowanych oraz uniknąć ryzyka oszustw i podwójnego liczenia, organizacje ds. certyfikacji powinny również korzystać ze zautomatyzowanych systemów, w tym szablonów elektronicznych, w celu publicznego udostępniania co najmniej informacji określonych w załączniku do niniejszego rozporządzenia. Aby zapewnić równe warunki działania na rynku wewnętrznym, Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze określające normy i przepisy techniczne dotyczące funkcjonowania i interoperacyjności tych rejestrów certyfikacji. Jednostki certyfikowane powinny być wydawane przez rejestry certyfikacji lub – po jego ustanowieniu – przez rejestr unijny, dopiero po wygenerowaniu korzyści w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto lub korzyści w zakresie redukcji emisji z gleby netto, na podstawie ważnego certyfikatu zgodności wydanego w wyniku audytu recertyfikacyjnego. Aby zapobiegać podwójnemu wydawaniu i podwójnemu wykorzystywaniu, żadna jednostka certyfikowana nie powinna być wydawana więcej niż raz i w żadnym momencie nie może być wykorzystywana przez więcej niż jedną osobę fizyczną lub prawną. Jednostki trwałego pochłaniania dwutlenku węgla, jednostki sekwestracji w wyniku technik węglochłonnych, jednostki składowania dwutlenku węgla w produktach i jednostki redukcji emisji z gleby powinny pozostawać odrębne od siebie. Aby uwzględnić nieodłączne ryzyko uwolnienia pochłoniętego dwutlenku węgla, jednostki sekwestracji w wyniku technik węglochłonnych i jednostki składowania dwutlenku węgla w produktach powinny wygasać po zakończeniu okresu monitorowania danego działania i powinny zostać usunięte z rejestru certyfikacji lub – po jego ustanowieniu – z rejestru unijnego, chyba że dany podmiot lub grupa podmiotów zobowiążą się do przedłużenia okresu monitorowania zgodnie z zasadami określonymi w mającej zastosowanie metodyce certyfikacji.

- (37) Organizacje ds. certyfikacji odgrywają ważną rolę w wykazywaniu zgodności z niniejszym rozporządzeniem. W związku z tym organizacje ds. certyfikacji powinny regularnie przedkładać Komisji sprawozdania ze swojej działalności. Sprawozdania te powinny być podawane do wiadomości publicznej w całości lub, w stosownych przypadkach, w formacie zagregowanym, aby zwiększyć przejrzystość oraz poprawić nadzór ze strony Komisji. Ponadto tego rodzaju sprawozdawczość byłaby dla Komisji źródłem niezbędnych informacji do wykorzystania w sprawozdaniach dotyczących działania organizacji ds. certyfikacji z myślą o określeniu najlepszych praktyk oraz przedłożeniu, w stosownych przypadkach, wniosku ustawodawczego dotyczącego dalszego propagowania takich najlepszych praktyk. Aby zapewnić porównywalną i spójną sprawozdawczość, Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze określające szczegóły techniczne dotyczące treści i formatu sprawozdań sporządzanych przez organizacje ds. certyfikacji.

- (38) W celu zmiany lub uzupełnienia innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do ustanawiania szczegółowych metodyk certyfikacji dla różnych rodzajów działań, określania norm i przepisów technicznych dotyczących funkcjonowania rejestru unijnego oraz zmiany załączników I i II. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa¹⁷. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

¹⁷ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- (39) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011¹⁸. Aby Komisja mogła wykonywać uprawnienia wykonawcze określone w niniejszym rozporządzeniu, w realizacji zadań wynikających z niniejszego rozporządzenia powinien wspierać ją Komitet ds. Zmian Klimatu ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999¹⁹.

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

¹⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (UE) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1).

- (40) Komisja powinna dokonać przeglądu stosowania niniejszego rozporządzenia do dnia ... [3 lata od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia lub do dnia 31 grudnia 2028 r., w zależności od tego, który z tych terminów przypadnie wcześniej], a następnie w terminie sześciu miesięcy od wyników globalnego przeglądu uzgodnionego na podstawie art. 14 porozumienia paryskiego. Przeglądowi powinny być poddawane wszystkie aspekty niniejszego rozporządzenia, z uwzględnieniem: odpowiednich zmian dotyczących prawodawstwa Unii, w tym jego spójność z rozporządzeniem (UE) 2018/841, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842²⁰ oraz rozporządzeniem (UE) 2021/1119, a także dyrektywami 2003/87/WE i (UE) 2018/2001; odpowiednich zmian dotyczących UNFCCC i porozumienia paryskiego, w tym zasad i wytycznych dotyczących wykonania art. 6 tego porozumienia; postępu technologicznego i naukowego, najlepszych praktyk i rozwoju sytuacji rynkowej w dziedzinie pochłaniania dwutlenku węgla; potencjału dotyczącego składowania dwutlenku węgla w krajach trzecich, z zastrzeżeniem istnienia umów międzynarodowych, o których mowa w rozdziale III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1735²¹, przewidując jednocześnie warunki równoważne tym określonym w dyrektywie 2009/31/WE, aby zapewnić trwale zabezpieczone i bezpieczne dla środowiska geologiczne składowanie wychwyconego CO₂; wpływu na środowisko zwiększonego wykorzystania biomasy wynikającego ze stosowania niniejszego rozporządzenia, w tym wpływu na degradację gruntów i odtwarzanie ekosystemów; wpływu na bezpieczeństwo żywnościowe Unii i spekulacje gruntami; oraz kosztów procesu certyfikacji.

²⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie wiążących rocznych redukcji emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie od 2021 r. do 2030 r. przyczyniających się do działań na rzecz klimatu w celu wywiązania się z zobowiązań wynikających z Porozumienia paryskiego oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 156 z 19.6.2018 s. 26).

²¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1735 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji technologii neutralnych emisyjnie i zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1724 (Dz.U. L, 2024/1735 z 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).

- (41) Do dnia 31 lipca 2026 r. Komisja powinna dokonać przeglądu włączenia do redukcji emisji objętych niniejszym rozporządzeniem emisji pochodzących ze źródeł należących do kategorii IPCC dotyczącej rolnictwa, podkategorii 3.A (fermentacja jelitowa) i 3.B (odchody zwierzęce), jak określono zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1999 i aktami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z tym rozporządzeniem, uwzględniając koszty ukryte, zmiany ram regulacyjnych, ewentualne negatywne skutki prowadzące do wzrostu emisji gazów cieplarnianych oraz unijny cel klimatyczny na 2040 rok, jak zaproponowano zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1119, powinna przedłożyć sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie oraz, w stosownych przypadkach, powinna przedłożyć wniosek ustawodawczy. W kontekście tego przeglądu należy rozważyć, w jaki sposób należy sklasyfikować potencjalne jednostki będące wynikiem takich działań. W ramach przygotowań do przeglądu przez Komisję w 2026 r., należy również przyspieszyć opracowanie pilotażowej metodyki certyfikacji działań, które zmniejszają emisje z rolnictwa pochodzące z fermentacji jelitowej i gospodarowania odchodami zwierzęcymi.

- (42) Certyfikaty zgodności i jednostki certyfikowane powinny stanowić podstawę różnych zastosowań końcowych, takich jak uzasadnianie oświadczeń środowiskowych przedsiębiorstw, w tym w odniesieniu do bioróżnorodności, lub wymiany jednostek certyfikowanych na dobrowolnych rynkach uprawnień do emisji dwutlenku węgla. W tym celu Komisja powinna ocenić – i w stosownych przypadkach przedstawić wniosek ustawodawczy – potrzebę wprowadzenia dodatkowych wymogów w celu dostosowania niniejszego rozporządzenia do zasad i wytycznych określonych w art. 6 ust. 2 i 4 porozumienia paryskiego oraz do najlepszych praktyk na dobrowolnych rynkach uprawnień do emisji dwutlenku węgla. W ramach tej oceny należy porównać wymogi w zakresie metodyk, w tym poziomy bazowe, okresy monitorowania, okresy trwania działań, dodatkowość, ucieczkę emisji, nietrwałość i odpowiedzialność, a także uwzględniać wymogi związane z upoważnieniem i odpowiednimi dostosowaniami. Ocena ta powinna również określić, czy należy wyróżnić zastosowania końcowe dla każdego rodzaju jednostek, a także wskazać odpowiednie wymogi dotyczące wykorzystania jednostek przez podmioty prywatne lub osoby trzecie, w tym w odniesieniu do dobrowolnych rynków uprawnień do emisji dwutlenku węgla i międzynarodowych programów zgodności, zapewniając spójność z odpowiednimi aktami prawnymi Unii, takimi jak rozporządzenia (UE) 2018/1999 i (UE) 2021/1119 oraz dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464²², rejestr międzynarodowego transferu efektów działań na rzecz łagodzenia zmian zgodnie z art. 6 porozumienia paryskiego, o którym mowa w art. 40 rozporządzenia (UE) 2018/1999, oraz przyszła dyrektywa w sprawie uzasadniania wyraźnych oświadczeń środowiskowych i informowania o nich.

²² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (Dz.U. L 322 z 16.12.2022, s. 15).

- (43) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie propagowanie wdrażania wysokiej jakości pochłaniania dwutlenku węgla i redukcji emisji z gleby, przy jednoczesnym ograniczaniu ryzyka pseudoekologicznego marketingu, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki działań możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Celem niniejszego rozporządzenia ułatwienie wdrażania przez podmioty lub grupy podmiotów trwałego pochłaniania dwutlenku węgla, technik węglochłonnych i składowania dwutlenku węgla w produktach, a także zachęcanie do takiego wdrażania, które ma stanowić uzupełnienie stałego zmniejszania emisji we wszystkich sektorach, aby osiągnąć cele i wartości docelowe określone w rozporządzeniu (UE) 2021/1119. W tym celu w niniejszym rozporządzeniu ustanowiono dobrowolne unijne ramy certyfikacji pochłaniania dwutlenku węgla i redukcji emisji z gleby poprzez wprowadzenie:
 - a) kryteriów jakościowych dotyczących działań, które są prowadzone w Unii;
 - b) przepisów dotyczących weryfikacji i certyfikacji pochłaniania dwutlenku węgla i redukcji emisji z gleby uzyskanych w wyniku działań;
 - c) przepisów dotyczących funkcjonowania organizacji ds. certyfikacji i ich uznawania przez Komisję;
 - d) zasad wydawania i wykorzystywania jednostek certyfikowanych.

2. Celem niniejszego rozporządzenia jest wsparcie w osiągnięciu celów Unii wynikających z porozumienia paryskiego, w szczególności celu polegającego na wspólnym osiągnięciu – najpóźniej do 2050 r. – neutralności klimatycznej określonego w rozporządzeniu (UE) 2021/1119. W związku z tym wszelkie pochłanianie dwutlenku węgla i redukcje emisji z gleby uzyskane na podstawie niniejszego rozporządzenia przyczyniają się do osiągnięcia ustalonego na poziomie krajowym wkładu Unii i unijnych celów klimatycznych, a nie do osiągnięcia takich wkładów stron trzecich ani spełnienia wymogów międzynarodowych programów zgodności.
3. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do emisji objętych zakresem stosowania dyrektywy 2003/87/WE, z wyjątkiem wychwytywania i składowania emisji CO₂ z biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy, które spełniają kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych ustanowione w art. 29 dyrektywy (UE) 2018/2001, z wszelkimi niezbędnymi korektami stosowania na podstawie dyrektywy 2003/87/WE, określonymi w aktach wykonawczych, o których mowa w art. 14 dyrektywy 2003/87/WE, zgodnie z załącznikiem IV do tej dyrektywy.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „pochłanianie dwutlenku węgla” oznacza antropogeniczne pochłanianie dwutlenku węgla z atmosfery i jego trwałe składowanie w rezerwuarach geologicznych, lądowych lub w oceanach, lub w produktach o długiej trwałości;

- 2) „redukcja emisji z gleby” oznacza redukcję emisji gazów cieplarnianych netto z biogenicznych rezerwuarów węgla, jak określono w sekcji B lit. e) i f) załącznika I do rozporządzenia (UE) 2018/841, lub redukcję emisji gazów cieplarnianych z kategorii źródeł IPCC dotyczącej rolnictwa, podkategorii 3.D (gleby rolne), określonych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1999 i aktami wykonawczymi przyjętymi na jego podstawie, w przypadku gdy dane działanie ogólnie powoduje zmniejszenie emisji dwutlenku węgla z rezerwuarów węgla w glebie lub zwiększa pochłanianie dwutlenku węgla przez biogeniczne rezerwuary węgla;
- 3) „działanie” oznacza co najmniej jedną praktykę lub proces prowadzony przez podmiot lub grupę podmiotów, skutkujący trwałym pochłanianiem dwutlenku węgla, tymczasowym pochłanianiem dwutlenku węgla w wyniku technik węglochłonnych lub składowania dwutlenku węgla w produktach, lub redukcją emisji z gleby w wyniku technik węglochłonnych, w przypadku gdy stosowanie takich technik węglochłonnych ogólnie powoduje zmniejszenie emisji dwutlenku węgla z rezerwuarów węgla w glebie lub zwiększa pochłanianie dwutlenku węgla przez biogeniczne rezerwuary węgla;
- 4) „biogeniczny rezerwuar węgla” oznacza żywą biomasę, ściółkę, martwe drewno, martwą materię organiczną, gleby mineralne i gleby organiczne, jak określono w sekcji B lit. a)–f) załącznika I do rozporządzenia (UE) 2018/841;

- 5) „podmiot” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, lub podmiot publiczny, które prowadzą lub kontrolują działanie lub którym przekazano uprawnienia do podejmowania decyzji ekonomicznych w zakresie technicznych aspektów funkcjonowania danego działania; w przypadku działania związanego z technikami węglochłonnymi „podmiot” oznacza rolnika w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia (UE) 2021/2115, każdy inny podmiot zarządzający działaniem w środowisku lądowym lub przybrzeżnym, właściciela lub zarządcę lasu w rozumieniu prawa krajowego, lub właściwy podmiot publiczny;
- 6) „grupa podmiotów” oznacza podmiot prawny, który reprezentuje co najmniej dwa podmioty i odpowiada za przestrzeganie niniejszego rozporządzenia przez te podmioty;
- 7) „okres trwania działania” oznacza okres, w którym działanie przynosi korzyści w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto lub korzyści w zakresie redukcji emisji z gleby netto, i który jest określony w mającej zastosowanie metodyce certyfikacji;
- 8) „okres monitorowania” oznacza okres, w którym redukcja emisji z gleby lub składowanie dwutlenku węgla w glebie są monitorowane przez podmiot lub grupę podmiotów, który obejmuje co najmniej okres trwania działania, i który jest określony w mającej zastosowanie metodyce certyfikacji;
- 9) „trwale pochłanianie dwutlenku węgla” oznacza wszelkie praktyki lub procesy, które w zwykłych okolicznościach i przy zastosowaniu odpowiednich praktyk zarządzania powodują wychwytywanie i składowanie przez wiele stuleci atmosferycznego lub biogenicznego dwutlenku węgla, w tym składowanie dwutlenku węgla trwale związanego chemicznie z produktami, i które nie są połączone z intensyfikacją wydobycia węglowodorów;

- 10) „techniki węglochłonne” oznaczają wszelkie praktyki lub procesy prowadzone w okresie trwania działania wynoszącym co najmniej pięć lat, związane z zarządzaniem środowiskiem lądowym lub przybrzeżnym i skutkujące wychwytywaniem i tymczasowym składowaniem atmosferycznego lub biogenicznego dwutlenku węgla przez biogeniczne rezerwuary węgla lub redukcją emisji z gleby;
- 11) „składowanie dwutlenku węgla w produktach” oznacza wszelkie praktyki lub procesy, które powodują wychwytywanie i składowanie atmosferycznego lub biogenicznego dwutlenku węgla przez co najmniej 35 lat w produktach o długiej trwałości, umożliwiając monitorowanie na miejscu składowanego dwutlenku węgla oraz są certyfikowane przez cały okres monitorowania;
- 12) „dwutlenek węgla trwale związany chemicznie z produktami” oznacza dwutlenek węgla chemicznie składowany w produkcie, w wyniku czego nie przedostaje się on do atmosfery przy zwykłym użytkowaniu produktu, wliczając w to wszelkie zwykłe czynności mające miejsce po końcu przydatności produktu do użycia, zgodnie z art. 12 ust. 3b dyrektywy 2003/87/WE;
- 13) „geologiczne składowanie CO₂” oznacza geologiczne składowanie CO₂ zdefiniowane w art. 3 pkt 1 dyrektywy 2009/31/WE;
- 14) „jednostka certyfikująca” oznacza akredytowaną lub uznaną niezależną jednostkę oceniającą zgodność, która zawarła porozumienie z organizacją ds. certyfikacji w celu przeprowadzania audytów certyfikacyjnych i wydawania certyfikatów zgodności;
- 15) „organizacja ds. certyfikacji” oznacza organizację, która poświadcza zgodność działań z kryteriami jakości i zasadami certyfikacji określonymi w niniejszym rozporządzeniu oraz przestrzeganie tych kryteriów i zasad przez podmioty;

- 16) „audyt certyfikacyjny” oznacza audyt przeprowadzany przez jednostkę certyfikującą;
- 17) „audyt recertyfikacyjny” oznacza audyt przeprowadzany do celów odnowienia certyfikatu zgodności wydanego przez jednostkę certyfikującą;
- 18) „certyfikat zgodności” oznacza oświadczenie o zgodności wydane przez jednostkę certyfikującą, potwierdzające, że działanie spełnia wymogi niniejszego rozporządzenia;
- 19) „jednostka trwałego pochłaniania dwutlenku węgla” oznacza certyfikowaną korzyść w zakresie trwałego pochłaniania dwutlenku węgla netto równą jednej tonie metrycznej ekwiwalentu CO₂, uzyskaną w wyniku działania mającego na celu trwałe pochłanianie dwutlenku węgla i zarejestrowaną przez organizację ds. certyfikacji w jej rejestrze certyfikacji lub, w stosownych przypadkach, w rejestrze unijnym przewidzianym w art. 12;
- 20) „jednostka redukcji emisji z gleby” oznacza certyfikowaną korzyść w zakresie redukcji emisji z gleby netto równą jednej tonie metrycznej ekwiwalentu CO₂, uzyskaną w wyniku działania związanego z technikami węglochłonnymi i zarejestrowaną przez organizację ds. certyfikacji w jej rejestrze certyfikacji lub, w stosownych przypadkach, w rejestrze unijnym przewidzianym w art. 12;
- 21) „uwolnienie” oznacza, w przypadku geologicznego składowania CO₂, wyciek zdefiniowany w art. 3 pkt 5 dyrektywy 2009/31/WE oraz, w przypadku innych działań, zamierzone lub niezamierzone wprowadzenie z powrotem do atmosfery dwutlenku węgla wychwyconego i składowanego w wyniku działania;

- 22) „jednostka sekwestracji w wyniku technik węglochłonnych” oznacza certyfikowaną tymczasową korzyść w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto równą jednej tonie metrycznej ekwiwalentu CO₂, uzyskaną w wyniku działania związanego z technikami węglochłonnymi i zarejestrowaną przez organizację ds. certyfikacji w jej rejestrze certyfikacji lub, w stosownych przypadkach, w rejestrze unijnym przewidzianym w art. 12;
- 23) „jednostka składowania dwutlenku węgla w produktach” oznacza certyfikowaną tymczasową korzyść w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto równą jednej tonie metrycznej ekwiwalentu CO₂, uzyskaną w wyniku działania mającego na celu składowanie dwutlenku węgla w produktach i zarejestrowaną przez organizację ds. certyfikacji w jej rejestrze certyfikacji lub, w stosownych przypadkach, w rejestrze unijnym przewidzianym w art. 12.

Artykuł 3

Kwalifikowalność do certyfikacji

Pochłanianie dwutlenku węgla i redukcja emisji z gleby kwalifikują się do certyfikacji zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, jeżeli spełniają oba z poniższych warunków:

- a) osiągnięto je w wyniku działania, które spełnia kryteria jakościowe określone w art. 4–7;
- b) poddano je niezależnej weryfikacji zgodnie z art. 9.

Rozdział 2

Kryteria jakościowe

Artykuł 4 *Kwantyfikacja*

1. Działanie mające na celu trwałe pochłanianie dwutlenku węgla musi przynosić trwałą korzyść w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto, którą kwantyfikuje się przy użyciu następującego wzoru:

trwała korzyść w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto = $CR_{baseline} - CR_{total} - GHG_{associated} > 0$,

gdzie:

- a) $CR_{baseline}$ oznacza ilość pochłoniętego dwutlenku węgla na poziomie bazowym;
- b) CR_{total} oznacza całkowitą ilość pochłoniętego dwutlenku węgla na skutek działania;
- c) $GHG_{associated}$ oznacza wzrost bezpośrednich i pośrednich emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia działania, który można przypisać realizacji działania, w tym pośredniej zmiany użytkowania gruntów, obliczony, w stosownych przypadkach, zgodnie z zasadami, które określono w opublikowanych w 2006 r. Wytycznych IPCC dotyczących krajowych wykazów gazów cieplarnianych, wraz z wszelkimi dalszymi modyfikacjami tych opublikowanych w 2006 r. Wytycznych IPCC.

2. Działanie związane z technikami węglochłonnymi musi przynosić tymczasową korzyść w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto lub redukcję emisji z gleby netto, które kwantyfikuje się przy użyciu następujących wzorów:

a) $\text{tymczasowa korzyść w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto} = \text{CR}_{\text{baseline}} - \text{CR}_{\text{total}} - \text{GHG}_{\text{associated}} > 0,$

gdzie:

- (i) $\text{CR}_{\text{baseline}}$ oznacza ilość pochłoniętego dwutlenku węgla na poziomie bazowym;
- (ii) CR_{total} oznacza całkowitą ilość pochłoniętego dwutlenku węgla na skutek działania;
- (iii) $\text{GHG}_{\text{associated}}$ oznacza wzrost bezpośrednich i pośrednich emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia działania, który można przypisać realizacji działania, w tym pośredniej zmianie użytkowania gruntów, obliczony, w stosownych przypadkach, zgodnie z zasadami, które określono w opublikowanych w 2006 r. Wytycznych IPCC dotyczących krajowych wykazów gazów cieplarnianych, wraz z wszelkimi dalszymi modyfikacjami tych opublikowanych w 2006 r. Wytycznych IPCC;

- b) korzyść w zakresie redukcji emisji z gleby netto = $LSE_{baseline} - LSE_{total} + ASE_{baseline} - ASE_{total} - GHG_{associated} > 0$,

gdzie:

- (i) $LSE_{baseline}$ oznacza ilość emisji z gleby z sektora LULUCF na poziomie bazowym;
- (ii) LSE_{total} oznacza całkowitą ilość emisji z gleby z sektora LULUCF na skutek z działania;
- (iii) $ASE_{baseline}$ oznacza ilość emisji z gleb rolnych na poziomie bazowym;
- (iv) ASE_{total} oznacza całkowitą ilość emisji z gleb rolnych wynikające z działania;
- (v) $GHG_{associated}$ oznacza wzrost bezpośrednich i pośrednich emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia działania, który można przypisać realizacji tego działania, w tym pośredniej zmiany użytkowania gruntów, obliczony, w stosownych przypadkach, zgodnie z zasadami, które określono w opublikowanych w 2006 r. Wytycznych IPCC dotyczących krajowych wykazów gazów cieplarnianych, wraz z wszelkimi dalszymi modyfikacjami tych opublikowanych w 2006 r. Wytycznych IPCC.

Zakres wartości, o których mowa w $CR_{baseline}$ i CR_{total} , odpowiada wartościom pochłaniania gazów cieplarnianych netto wchodzącym w zakres stosowania rozporządzenia (UE) 2018/841.

Zakres wartości, o których mowa w $LSE_{baseline}$ i LSE_{total} , odpowiada emisjom gazów cieplarnianych netto z biogenicznych rezerwuarów węgla, jak określono w sekcji B lit. e) i f) załącznika I do rozporządzenia (UE) 2018/841.

Zakres wartości, o których mowa w $ASE_{baseline}$ i ASE_{total} , odpowiada emisjom ze źródeł należących do kategorii IPCC dotyczącej rolnictwa, podkategorii 3.D (gleby rolne).

3. Mające zastosowanie metodyki certyfikacji muszą wymagać podziału wszystkich wartości, o których mowa w ust. 2, na poszczególne gazy cieplarniane.
4. Jeżeli emisje z gleby wzrosną w wyniku działania przy użyciu technik węglochłonnych skutkującego tymczasowym pochłanianiem dwutlenku węgla, emisje te kwantyfikuje się i uwzględnia przy obliczaniu korzyści w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto. W szczególności emisje z biogenicznych rezerwuarów węgla, jak określono w sekcji B lit. e) i f) załącznika I do rozporządzenia (UE) 2018/841, kwantyfikuje się i zgłasza w ramach CR_{total} , a emisje ze źródeł należących do kategorii IPCC dotyczącej rolnictwa, podkategorii 3.D (gleby rolne), kwantyfikuje się i zgłasza jako $GHG_{associated}$.

Jeżeli emisje z gleby zmniejszą się w wyniku działania przy użyciu technik węglochłonnych skutkującego tymczasowym pochłanianiem dwutlenku węgla, emisje te kwantyfikuje się, zgłasza i uwzględnia jako korzyść w zakresie redukcji emisji z gleby netto.

W przypadku gdy działanie przynosi zarówno tymczasową korzyść w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto, jak i korzyść w zakresie redukcji emisji z gleby netto, w odpowiedniej metodyce określa się zasady przydzielania powiązanych bezpośrednich i pośrednich emisji gazów cieplarnianych, które można przypisać temu działaniu

5. Działanie mające na celu składowanie dwutlenku węgla w produkcie musi przynosić tymczasową korzyść w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto, którą kwantyfikuje się przy użyciu następującego wzoru:

tymczasowa korzyść w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto = $CR_{baseline} - CR_{total} - GHG_{associated} > 0$,

gdzie:

- a) $CR_{baseline}$ oznacza ilość pochłoniętego dwutlenku węgla na poziomie bazowym;
- b) CR_{total} oznacza całkowitą ilość pochłoniętego dwutlenku węgla na skutek działania;
- c) $GHG_{associated}$ oznacza wzrost bezpośrednich i pośrednich emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia działania, który można przypisać realizacji tego działania, w tym pośredniej zmiany użytkowania gruntów, obliczony, w stosownych przypadkach, zgodnie z zasadami, które określono w opublikowanych w 2006 r. Wytycznych IPCC dotyczących krajowych wykazów gazów cieplarnianych, wraz z wszelkimi dalszymi modyfikacjami opublikowanych w 2006 r. Wytycznych IPCC.

6. Wielkości, o których mowa w ust. 1–3, oznacza się znakiem ujemnym (–), jeżeli odnoszą się do pochłaniania gazów cieplarnianych netto i znakiem dodatnim (+), jeżeli odnoszą się do emisji gazów cieplarnianych netto; wyraża się je w tonach ekwiwalentu CO₂.
7. Trwałe pochłanianie dwutlenku węgla, tymczasowe pochłanianie dwutlenku węgla w wyniku technik węglochłonnych i składowania dwutlenku węgla w produktach, redukcje emisji z gleby i powiązane emisje gazów cieplarnianych kwantyfikuje się w odpowiedni, zachowawczy, dokładny, kompletny, spójny, przejrzysty i porównywalny sposób, zgodnie z najnowszymi dostępnymi danymi naukowymi. Monitorowanie opiera się na odpowiedniej kombinacji pomiarów na miejscu, teledetekcji lub modelowania zgodnie z zasadami określonymi w mających zastosowanie metodykach certyfikacji.
8. Poziom bazowy, o którym mowa w ust. 1, 2 i 5 (zwany dalej „standardowym poziomem bazowym”), musi być wysoce reprezentatywny dla standardowych parametrów porównywalnych praktyk i procesów w podobnych warunkach społecznych, gospodarczych, środowiskowych, technologicznych i regulacyjnych oraz uwzględniać kontekst geograficzny, w tym lokalne warunki glebowo-klimatyczne i regulacyjne.
9. Komisja określa standardowy poziom bazowy w mających zastosowanie metodykach certyfikacji, które określonych w aktach delegowanych przyjmowanych na podstawie art. 8.

Co najmniej raz na pięć lat Komisja dokonuje przeglądu oraz aktualizuje, w stosownych przypadkach, standardowy poziom bazowy w świetle zmieniającego się środowiska regulacyjnego oraz najnowszych dostępnych danych naukowych. Zaktualizowany standardowy poziom bazowy ma zastosowanie wyłącznie do działania, którego okres trwania rozpoczyna się po wejściu w życie mającej zastosowanie metodyki certyfikacji.

10. Na zasadzie odstępstwa od ust. 8, w przypadku gdy jest to należycie uzasadnione w mającej zastosowanie metodyce certyfikacji, w tym ze względu na brak danych lub brak wystarczającej liczby porównywalnych działań, podmiot stosuje poziom bazowy, który odpowiada indywidualnym parametrom określonego działania (zwany dalej „indywidualnym poziomem bazowym”).
11. Indywidualne poziomy bazowe aktualizuje się okresowo na początku każdego okresu trwania działania, chyba że w mających zastosowanie metodykach certyfikacji, które określa się w aktach delegowanych przyjmowanych na podstawie art. 8, przewidziano inaczej.
12. Podczas kwantyfikacji trwałego pochłaniania dwutlenku węgla, tymczasowego pochłaniania dwutlenku węgla w wyniku technik węglochłonnych i składowania dwutlenku węgla w produktach oraz kwantyfikacji redukcji emisji z gleby, niepewności traktuje się w sposób zachowawczy oraz zgodny z uznanymi podejściami statystycznymi. Niepewności dotyczące kwantyfikacji pochłaniania dwutlenku węgla i redukcji emisji z gleby muszą być odpowiednio zgłaszane.

13. Aby ułatwić kwantyfikację tymczasowego pochłaniania dwutlenku węgla i redukcji emisji z gleby uzyskanych w wyniku działania związanego z technikami węglochłonnymi, tam gdzie to możliwe, podmiot lub grupa podmiotów zbierają dane dotyczące pochłaniania dwutlenku węgla i emisji gazów cieplarnianych na podstawie metodyk poziomu 3 zgodnie z opublikowanymi w 2006 r. Wytycznymi IPCC dotyczącymi krajowych wykazów gazów cieplarnianych, wraz z modyfikacjami tych opublikowanych w 2006 r. Wytycznych IPCC, a także w sposób zgodny z krajowymi wykazami gazów cieplarnianych na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/841 i części 3 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2018/1999.

Artykuł 5

Zasada dodatkowości

1. Każde działanie musi mieć charakter dodatkowy. W tym celu musi ono spełniać oba z poniższych kryteriów:
 - a) wykraczać poza podstawowe wymogi unijne i krajowe dotyczące poszczególnych podmiotów;
 - b) efekt zachęty zapewniany przez certyfikację na podstawie niniejszego rozporządzenia jest konieczny, aby działanie stało się opłacalne finansowo.
2. W przypadku gdy stosowany jest standardowy poziom bazowy uznaje się, że zachowano zgodność z zasadą dodatkowości, o której mowa w ust. 1.

W przypadku gdy stosowany jest indywidualny poziom bazowy, dodatkowość, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, wykazuje się za pomocą specjalnych testów dodatkowości zgodnie z mającymi zastosowanie metodykami certyfikacji, które określa się w aktach delegowanych przyjmowanych na podstawie art. 8.

Artykuł 6

Składowanie, monitorowanie i odpowiedzialność

1. Podmiot lub grupa podmiotów muszą wykazać, że działanie powoduje trwałe składowanie dwutlenku węgla lub ma na celu jego długotrwałe składowanie.
2. Do celów ust. 1 podmiot lub grupa podmiotów:
 - a) podlegają przepisom dotyczącym monitorowania i łagodzenia wszelkiego zidentyfikowanego ryzyka uwolnienia występującego w okresie monitorowania;
 - b) odpowiadają za zajęcie się wszelkimi przypadkami uwolnienia, dwutlenku węgla wychwyconego i składowanego w ramach danego działania w okresie monitorowania tego działania, z wykorzystaniem odpowiednich mechanizmów odpowiedzialności zgodnie z mającymi zastosowanie metodami certyfikacji, które określa się w aktach delegowanych przyjmowanych na podstawie art. 8.
3. Przepisy dotyczące monitorowania, o których mowa w ust. 2 lit. a):
 - a) w przypadku trwałego pochłaniania dwutlenku węgla – muszą być spójne z przepisami określonymi w art. 13–16 dyrektywy 2009/31/WE;
 - b) w przypadku dwutlenku węgla trwale związanego chemicznie z produktami – muszą być zgodne z przepisami przyjętymi na podstawie art. 12 ust. 3b dyrektywy 2003/87/WE;

- c) w przypadku technik węglochłonnych i składowania dwutlenku węgla w produktach – muszą być ustalane i należyście uzasadnione zgodnie z zasadami określonymi w mających zastosowanie metodykach certyfikacji, które określa się w aktach delegowanych przyjmowanych na podstawie art. 8.

4. Mechanizmy odpowiedzialności, o których mowa w ust. 2 lit. b):

- a) w przypadku trwałego pochłaniania dwutlenku węgla – muszą być spójne z przepisami określonymi w art. 17 i 18 dyrektywy 2009/31/WE;
- b) w przypadku dwutlenku węgla trwale związanego chemicznie z produktami – muszą być zgodne z przepisami przyjętymi na podstawie art. 12 ust. 3b dyrektywy 2003/87/WE;
- c) w przypadku technik węglochłonnych i składowania dwutlenku węgla w produktach – muszą być określone i należyście uzasadnione w mających zastosowanie metodykach certyfikacji, które określa się w aktach delegowanych przyjmowanych na podstawie art. 8, i mogą obejmować wspólne rezerwy bezpieczeństwa lub mechanizmy ubezpieczeń inwestycji finansowanych z góry.

5. Dwutlenek węgla usunięty, a następnie składowany w ramach działania mającego na celu pochłanianie dwutlenku węgla uznaje się za wprowadzony do atmosfery po zakończeniu okresu monitorowania, chyba że okres monitorowania zostanie przedłużony w drodze nowej certyfikacji działania lub dwutlenek węgla jest składowany trwale zgodnie z ust. 3 lit. a) i b) oraz ust. 4 lit. a) i b).

6. Działania mające na celu redukcję emisji z gleby podlegają odpowiednim przepisom dotyczącym monitorowania i mechanizmom odpowiedzialności, które określa się w aktach delegowanych przyjmowanych na podstawie art. 8.

Artykuł 7
Zrównoważony rozwój

1. Działanie nie może znacząco szkodzić środowisku, natomiast może przynosić dodatkowe korzyści w odniesieniu do co najmniej jednego z następujących celów z zakresu zrównoważonego rozwoju:
 - a) łagodzenie zmiany klimatu wykraczające poza korzyści w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto i w zakresie redukcji emisji z gleby netto, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2;
 - b) przystosowywanie się do zmiany klimatu;
 - c) zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich;
 - d) przechodzenie na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym efektywne wykorzystywanie materiałów pochodzenia biologicznego pozyskiwanych w sposób zrównoważony;
 - e) zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola;
 - f) ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności i ekosystemów, w tym zdrowia gleby, a także zapobieganie degradacji gruntów.
2. Działanie związane z technikami węglochłonnymi musi generować co najmniej dodatkowe korzyści w odniesieniu do celu z zakresu zrównoważonego rozwoju, o którym mowa w ust. 1 lit. f).

3. Do celów ust. 1 niniejszego artykułu działanie musi spełniać minimalne wymogi w zakresie zrównoważonego rozwoju, określone w mających zastosowanie metodykach certyfikacji, które określono w aktach delegowanych przyjmowanych na podstawie art. 8.

Minimalne wymogi w zakresie zrównoważonego rozwoju muszą:

- a) uwzględniać skutki zarówno w Unii, jak i poza nią, oraz warunki lokalne;
- b) w stosownych przypadkach, być zgodne z technicznymi kryteriami kwalifikacji w odniesieniu do zasady „nie czynić poważnych szkód”;
- c) sprzyjać zrównoważonemu charakterowi surowców do produkcji biomasy leśnej i rolniczej zgodnie z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy określonymi w art. 29 dyrektywy (UE) 2018/2001.

4. W przypadku gdy podmiot lub grupa podmiotów zgłaszają dodatkowe korzyści, które przyczyniają się do osiągnięcia celów z zakresu zrównoważonego rozwoju, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w stopniu wykraczającym poza minimalne wymogi dotyczące zrównoważonego rozwoju, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, te podmioty lub grupa podmiotów muszą przestrzegać mających zastosowanie metodyk certyfikacji, które określono w aktach delegowanych przyjmowanych na podstawie art. 8. Te metodyki certyfikacji muszą zawierać elementy w jak największym stopniu zachęcające do generowania dodatkowych korzyści wykraczających poza minimalne wymogi w zakresie zrównoważonego rozwoju, w szczególności w przypadku celu, o którym mowa w ust. 1 lit. f) niniejszego artykułu.

Artykuł 8
Metodyki certyfikacji

1. Podmiot lub grupa podmiotów korzystają z mającej zastosowanie metodyki certyfikacji, aby spełnić kryteria jakościowe określone w art. 4–7 (zwaną dalej „metodyką certyfikacji”).
2. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 16 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez ustanowienie metodyk certyfikacji, które określą, w odniesieniu do każdego działania, elementy zawarte w załączniku I.

Komisja priorytetowo traktuje opracowywanie metodyk certyfikacji dla działań, które są najbardziej zaawansowane lub mogą przynieść największe dodatkowe korzyści, lub w przypadku których przyjęto już prawo Unii istotne dla opracowania tych metodyk.

W przypadku działań związanych z technikami węglochłonnymi, podczas ustalania priorytetów Komisja bierze pod uwagę to, czy działania te przyczyniają się do zrównoważonego gospodarowania gruntami rolnymi, lasami i środowiskiem morskim.

W przypadku składowania dwutlenku węgla w produktach Komisja priorytetowo traktuje metodyki certyfikacji dotyczące wyrobów budowlanych z drewna i wyrobów budowlanych pochodzenia biologicznego.

3. W aktach delegowanych przyjmowanych na podstawie ust. 2 wprowadza się rozróżnienie między działaniami związanymi z trwałym pochłanianiem dwutlenku węgla, technikami węglochłonnymi i działaniami mającymi na celu składowanie dwutlenku węgla w produktach, a także dalsze rozróżnienie działań na podstawie ich cech charakterystycznych.

Metodyki certyfikacji muszą:

- a) zapewniać rzetelność i przejrzystość pochłaniania dwutlenku węgla i redukcji emisji z gleby;
- b) sprzyjać ochronie i odtwarzaniu bioróżnorodności i ekosystemów;
- c) przyczyniać się do zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego Unii i zapobiegania spekulacji gruntami;
- d) uwzględniać w zrównoważony sposób konkurencyjność rolników oraz właścicieli i zarządców lasów w Unii, w szczególności w przypadku małych podmiotów;
- e) sprzyjać zrównoważonemu charakterowi biomasy zgodnie z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy określonymi w art. 29 dyrektywy (UE) 2018/2001;
- f) zapewniać spójność stosowania przez organy krajowe zasady kaskadowego wykorzystania biomasy zgodnie z art. 3 ust. 3 dyrektywy (UE) 2018/2001;
- g) zapobiegać niezrównoważonemu popytowi na surowce do produkcji biomasy;

- h) minimalizować obciążenia administracyjne i finansowe dla podmiotów, w szczególności dla małych podmiotów, oraz zapewniać, aby proces certyfikacji był jak najprostszy i łatwy do przeprowadzenia;
- i) zapewniać reagowanie na przypadki uwolnienia za pomocą odpowiednich mechanizmów odpowiedzialności, takich jak wspólne rezerwy bezpieczeństwa lub mechanizmy ubezpieczeń inwestycji finansowanych z góry, a w ostateczności bezpośrednio anulowanie jednostek.

4. Komisja, przygotowując akty delegowane, o których mowa w ust. 2, uwzględnia:

- a) odpowiednie prawo unijne i krajowe;
- b) odpowiednie unijne, krajowe i międzynarodowe metodyki certyfikacji i normy w tym zakresie; oraz
- c) najlepsze dostępne dane naukowe.

Rozdział 3

Certyfikacja

Artykuł 9

Certyfikacja zgodności

1. Aby ubiegać się o certyfikację zgodności z niniejszym rozporządzeniem, podmiot lub grupa podmiotów składają wniosek do organizacji ds. certyfikacji.

Po przyjęciu wniosku podmiot lub grupa podmiotów przedkłada jednostce certyfikującej plan działania, który obejmuje dowód zgodności z art. 4–7; oczekiwaną korzyść w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto lub oczekiwaną korzyść w zakresie redukcji emisji z gleby netto wynikającą z danego działania; oraz plan monitorowania.

Grupa podmiotów określa również sposób świadczenia usług doradztwa, w szczególności w odniesieniu do małych podmiotów stosujących techniki węglochłonne.

W przypadku działań związanych z technikami węglochłonnymi państwa członkowskie mogą zapewniać rolnikom doradztwo w ramach usług doradczych dla rolników, o których mowa w art. 15 rozporządzenia (UE) 2021/2115.

Aby promować interoperacyjność odpowiednich baz danych dotyczących technik węglochłonnych, w stosownych przypadkach państwa członkowskie mogą włączyć do systemu identyfikacji działek rolnych, o którym mowa w art. 68 rozporządzenia (UE) 2021/2116, kluczowe informacje wymienione w załączniku I do niniejszego rozporządzenia, w tym dotyczące praktyk zarządzania związanych z działaniem w ramach technik węglochłonnych, datę początkową i datę końcową działania, unikalny numer lub kod certyfikatu zgodności, nazwę jednostki certyfikującej oraz nazwę organizacji ds. certyfikacji.

2. Organizacja ds. certyfikacji wyznacza jednostkę certyfikującą, która przeprowadza audyt certyfikacyjny, aby zweryfikować, czy informacje przedłożone zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu są dokładne i wiarygodne, oraz potwierdzić zgodność działania z art. 4–7.

Gdy w wyniku przeprowadzonego audytu certyfikacyjnego zweryfikowano zgodność informacji przedłożonych zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, jednostka certyfikująca sporządza sprawozdanie z audytu certyfikacyjnego, które zawiera streszczenie, oraz wydaje certyfikat zgodności zawierający co najmniej informacje określone w załączniku II.

Organizacja ds. certyfikacji dokonuje przeglądu sprawozdania z audytu certyfikacyjnego i certyfikatu zgodności oraz podaje to sprawozdanie, w całości lub, w przypadku gdy jest to konieczne w celu zachowania poufności szczególnie chronionych informacji handlowych, w formie streszczenia, oraz certyfikat zgodności do wiadomości publicznej w rejestrze certyfikacji organizacji ds. certyfikacji lub – po jego ustanowieniu – w rejestrze unijnym przewidzianym w art. 12 (zwanym dalej „rejestrem unijnym”).

3. Co najmniej raz na pięć lat lub częściej, w przypadku gdy tak określono w mającej zastosowanie metodyce certyfikacji, w zależności od charakteru danego działania, jednostka certyfikująca przeprowadza audyty recertyfikacyjne, aby potwierdzić zgodność działania z art. 4–7 oraz zweryfikować korzyść w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto lub korzyść z redukcji emisji z gleby netto osiągnięte dzięki temu działaniu.

W wyniku tego audytu recertyfikacyjnego, jednostka certyfikująca sporządza sprawozdanie z audytu recertyfikacyjnego, które zawiera streszczenie, oraz, w stosownych przypadkach, wydaje zaktualizowany certyfikat zgodności.

Organizacja ds. certyfikacji dokonuje przeglądu sprawozdania z audytu recertyfikacyjnego oraz zaktualizowanego certyfikatu zgodności, a także podaje sprawozdanie z audytu recertyfikacyjnego, w całości lub, w przypadku gdy jest to konieczne w celu zachowania poufności szczególnie chronionych informacji handlowych, w formie streszczenia, oraz zaktualizowany certyfikat zgodności do wiadomości publicznej w swoim rejestrze certyfikacji lub – po jego ustanowieniu – w rejestrze unijnym.

Rejestr certyfikacji organizacji ds. certyfikacji lub – po jego ustanowieniu – rejestr unijny, wydają jednostki certyfikujące na podstawie zaktualizowanego certyfikatu zgodności wydanego w wyniku audytu recertyfikacyjnego.

4. Podmiot lub grupa podmiotów wspierają jednostkę certyfikującą podczas audytu certyfikacyjnego i audytu recertyfikacyjnego, w szczególności poprzez zapewnienie dostępu do obiektów, w których realizowane jest działanie, oraz poprzez udostępnienie wszelkich wymaganych przez tę jednostkę certyfikacyjną danych i dokumentacji.

5. Komisja przyjmuje akty wykonawcze w celu określenia struktury, formatu i szczegółów technicznych planu działania i planu monitorowania, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz sprawozdań z audytów certyfikacyjnych i sprawozdań z audytów recertyfikacyjnych, o których mowa w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 17.

Artykuł 10

Jednostki certyfikujące

1. Jednostki certyfikujące wyznaczone przez organizacje ds. certyfikacji muszą być akredytowane przez krajowy organ akredytujący na podstawie rozporządzenia (WE) nr 765/2008 lub uznane przez właściwy organ krajowy za właściwe w zakresie stosowania niniejszego rozporządzenia lub w konkretnym zakresie działania organizacji ds. certyfikacji.
2. Jednostki certyfikujące muszą:
 - a) być właściwe do przeprowadzania audytów certyfikacyjnych oraz audytów recertyfikacyjnych;
 - b) być prawnie i finansowo niezależne od podmiotu lub grupy podmiotów; oraz
 - c) prowadzić w interesie publicznym działania wymagane na podstawie niniejszego rozporządzenia.
3. Do celów ust. 2 lit. b) jednostki certyfikujące ani którakolwiek z ich części nie mogą:
 - a) być podmiotem lub grupą podmiotów, właścicielem podmiotu lub grupy podmiotów ani być ich własnością;

- b) mieć z podmiotem lub grupą podmiotów powiązań, które mogłyby wpłynąć na ich niezależność i bezstronność.

4. Państwa członkowskie nadzorują działalność jednostek certyfikujących.

Jednostki certyfikujące, na wniosek właściwych organów krajowych, przekazują wszelkie informacje niezbędne do nadzorowania ich działalności, w tym dotyczące terminu, godziny i miejsca audytów certyfikacyjnych oraz audytów recertyfikacyjnych.

W przypadku stwierdzenia niezgodności państwa członkowskie niezwłocznie informują o tym jednostkę certyfikującą oraz odpowiednią organizację ds. certyfikacji.

Informacje o niezgodności publikuje się w rejestrze certyfikacji lub – po jego ustanowieniu – w rejestrze unijnym.

Rozdział 4

Organizacje ds. certyfikacji

Artykuł 11

Działanie organizacji ds. certyfikacji

1. Aby móc wykazać zgodność z niniejszym rozporządzeniem, podmiot lub grupa podmiotów uczestniczą w organizacji ds. certyfikacji uznanej przez Komisję na podstawie art. 13.

2. Organizacje ds. certyfikacji muszą działać w sposób niezależny na podstawie rzetelnych i przejrzystych przepisów i procedur, dotyczących w szczególności wewnętrznego zarządzania i monitorowania, zarządzania skargami i odwołaniami, konsultacji z zainteresowanymi stronami, przejrzystości i publikowania informacji, wyznaczania i szkolenia jednostek certyfikujących, postępowania w przypadku niezgodności, a także tworzenia rejestrów certyfikacji i zarządzania nimi.

Organizacje ds. certyfikacji ustalają przejrzyste opłaty oraz zapewniają podmiotom łatwy dostęp do informacji o tych opłatach, w tym poprzez publikowanie ich na swoich stronach internetowych.

Organizacje ds. certyfikacji wprowadzają łatwo dostępne procedury składania skarg i odwołań. Informacje na temat tych procedur podaje się do wiadomości publicznej w rejestrze certyfikacji lub – po jego ustanowieniu – w rejestrze unijnym.

3. Organizacje ds. certyfikacji weryfikują, czy informacje i dane przedłożone przez podmiot lub grupę podmiotów do celów certyfikacji zgodności na podstawie art. 9 poddano niezależnemu audytowi oraz czy certyfikację zgodności, w tym sporządzanie sprawozdań z audytów recertyfikacyjnych, przeprowadzono w sposób dokładny, wiarygodny i racjonalny pod względem kosztów.
4. Organizacje ds. certyfikacji co najmniej raz w roku publikują w swoich rejestrach certyfikacji lub – po jego ustanowieniu – w rejestrze unijnym wykaz wyznaczonych jednostek certyfikujących, podając przy tym który krajowy organ akredytujący akredytował poszczególne jednostki lub który właściwy organ krajowy uznał poszczególne jednostki oraz który właściwy organ krajowy monitoruje ich działalność.

5. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające strukturę, format, szczegóły techniczne i proces wymagane do celów ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu, mające zastosowanie do wszystkich organizacji ds. certyfikacji uznawanych przez Komisję. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 17.

Artykuł 12

Rejestr unijny trwałego pochłaniania dwutlenku węgla, technik węglochłonnych i składowania dwutlenku węgla w produktach oraz rejestry certyfikacji

1. Do dnia ... [4 lata od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja ustanawia rejestr unijny trwałego pochłaniania dwutlenku węgla, technik węglochłonnych oraz składowania dwutlenku węgla w produktach w celu podania do wiadomości publicznej, w przystępny sposób, informacji dotyczących procesu certyfikacji, a następnie należycie utrzymuje ten rejestr; rejestr ten musi zawierać co najmniej informacje określone w załączniku II.

Przy ustanawianiu rejestru unijnego Komisja uwzględnia sprawozdania, o których mowa w art. 30 ust. 5 lit. a) dyrektywy 2003/87/WE i art. 17 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2018/841.

Rejestr unijny wykorzystuje zautomatyzowane systemy, w tym formularze elektroniczne, aby w bezpieczny sposób podawać do wiadomości publicznej informacje związane z procesem certyfikacji, w tym certyfikaty zgodności i zaktualizowane certyfikaty zgodności, w celu umożliwienia śledzenia liczby jednostek certyfikowanych i unikaniu podwójnego liczenia.

Rejestr unijny finansowany jest z ustalonych rocznych opłat wnoszonych przez użytkowników. Opłaty te muszą być proporcjonalne do korzystania z rejestru unijnego i wystarczające, aby przyczynić się do pokrycia kosztów jego ustanowienia a także rocznych kosztów funkcjonowania rejestru unijnego, takich jak koszty personelu czy koszty narzędzi informatycznych.

Zasoby z takich opłat stanowią zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel do celów art. 21 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. Dochód ten w szczególności pokrywa koszty narzędzi i usług informatycznych oraz ich bezpieczeństwa, w tym działania i systemów przyznawania licencji, a także koszty personelu zarządzającego rejestrem unijnym.

2. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 16 uzupełniające niniejszy artykuł oraz określające niezbędne wymogi dotyczące rejestru unijnego, w tym przepisy dotyczące zapewnienia wystarczającego nadzoru nad handlem jednostkami certyfikowanymi, oraz czynniki, jakie należy uwzględnić przy ustalaniu poziomu opłat, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz przy ich pobieraniu.

Podczas każdego ostatniego kwartału w roku poprzedzającym kolejny rok kalendarzowy stosowania aktów delegowanych Komisja przyjmuje co najmniej jeden akt wykonawczy w celu ustalenia lub zmiany poszczególnych kwot opłat, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, do stosowania w tym roku kalendarzowym.

3. Do momentu ustanowienia rejestru unijnego organizacja ds. certyfikacji ustanawia i należycie utrzymuje rejestr certyfikacji w celu podawania do wiadomości publicznej w bezpieczny sposób informacji dotyczących procesu certyfikacji, w tym certyfikatów zgodności oraz zaktualizowanych certyfikatów zgodności, zawierających co najmniej informacje określone w załączniku III, w celu umożliwienia śledzenia liczby certyfikowanych jednostek zgodnie z art. 9.

Rejestr certyfikacji korzysta ze zautomatyzowanych systemów, w tym z formularzy elektronicznych, i musi być interoperacyjny z rejestrami innych uznanych organizacji ds. certyfikacji, aby unikać podwójnego liczenia.

Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające strukturę, format i szczegóły techniczne rejestrów certyfikacji oraz rejestrowania, przechowywania lub wykorzystywania jednostek certyfikowanych, w tym zgodnie z niniejszym ustępem. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 17.

4. Jednostki certyfikowane wydawane są przez rejestry certyfikacji lub – po jego ustanowieniu – przez rejestr unijny, dopiero po wygenerowaniu korzyści w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto lub korzyści w zakresie redukcji emisji z gleby netto, na podstawie ważnego certyfikatu zgodności wydanego w wyniku audytu recertyfikacyjnego.

Żadna jednostka certyfikowana nie może być wydawana więcej niż raz i w żadnym momencie nie może być wykorzystywana przez więcej niż jedną osobę fizyczną lub prawną.

Jednostki trwałego pochłaniania dwutlenku węgla, jednostki sekwestracji w wyniku technik węglochłonnych, jednostki składowania dwutlenku węgla w produktach i jednostki redukcji emisji z gleby pozostają odrębnymi od siebie jednostkami.

5. Jednostki sekwestracji w wyniku technik węglochłonnych i jednostki składowania dwutlenku węgla w produktach wygasają po zakończeniu okresu monitorowania danego działania, i zostają usunięte z rejestru certyfikacji lub – po jego ustanowieniu – z rejestru unijnego, chyba że długotrwałe składowanie pochłoniętego dwutlenku węgla jest udowodnione poprzez ciągłe monitorowanie, zgodnie z zasadami określonymi w mającej zastosowanie metodyce certyfikacji.

Artykuł 13

Uznawanie organizacji ds. certyfikacji

1. Aby wykazać zgodność z niniejszym rozporządzeniem, podmiot lub grupa podmiotów mogą korzystać wyłącznie z organizacji ds. certyfikacji uznanej przez Komisję w drodze decyzji. Taka decyzja jest ważna przez okres maksymalnie 5 lat i podaje się ją do wiadomości publicznej w rejestrze unijnym.
2. Państwo członkowskie powiadamia Komisję o złożeniu wniosku o uznanie publicznej organizacji ds. certyfikacji.

Przedstawiciel prawny prywatnej organizacji ds. certyfikacji powiadamia Komisję o złożeniu wniosku o uznanie takiej prywatnej organizacji ds. certyfikacji.

3. Komisja, po odpowiedniej konsultacji z organizacją ds. certyfikacji, może uchylić decyzję uznającą tę organizację na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu, w przypadku gdy organizacja ta nie stosuje przepisów określonych w aktach wykonawczych, o których mowa w art. 11 ust. 5.

W przypadku gdy państwo członkowskie lub jakakolwiek inna zainteresowana strona zgłasza należycie uzasadnione obawy, że organizacja ds. certyfikacji nie działa zgodnie z przepisami określonymi w aktach wykonawczych, o których mowa w art. 11 ust. 5, stanowiącymi podstawę decyzji wydanych na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu, Komisja bada sprawę i podejmuje odpowiednie działania, w tym uchyla odnośną decyzję.

4. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające strukturę, format i szczegóły techniczne procesów uznawania i powiadamiania, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 17.

Artykuł 14

Wymogi dotyczące sprawozdawczości

1. Każdego roku do dnia 30 kwietnia każda organizacja ds. certyfikacji uznana przez Komisję i działająca od co najmniej 12 miesięcy przedkłada Komisji roczne sprawozdanie ze swojej działalności, zawierające opis wszelkich przypadków oszustw i podjętych w związku z nimi środków naprawczych, które obejmuje poprzedni rok kalendarzowy.

Komisja podaje do wiadomości publicznej sprawozdania, o których mowa akapicie pierwszym, w całości lub w formie zagregowanej, w przypadku gdy jest to konieczne w celu zachowania poufności szczególnie chronionych informacji handlowych.

2. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające strukturę, format i szczegóły techniczne sprawozdań, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 17.

Rozdział 5

Przepisy końcowe

Artykuł 15

Zmiana załączników

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 16 w celu zmiany załącznika I, aby dostosować go do nowych i pojawiających się rodzajów działań oraz do postępu naukowego i technicznego.
2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 16 w celu zmiany załącznika II, aby dostosować go do postępu technicznego.

Artykuł 16

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 8, 12 i 15, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia ... [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 8, 12 i 15, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akty delegowane przyjęte na podstawie art. 8, 12 lub 15 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie 2 miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o 2 miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 17

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Zmian Klimatu ustanowiony na podstawie art. 44 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2018/1999. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego artykułu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 18

Przegląd

1. Niniejsze rozporządzenie poddaje się przeglądowi we wszystkich aspektach, z uwzględnieniem:
 - a) istotnych zmian dotyczących prawa Unii, w tym jego spójności z rozporządzeniami (UE) 2018/841, (UE) 2018/842 i (UE) 2021/1119 oraz dyrektywami 2003/87/WE i (UE) 2018/2001;

- b) istotnych zmian dotyczących UNFCCC i porozumienia paryskiego, w tym zasad i wytycznych dotyczących wykonywania art. 6 tego porozumienia;
- c) postępu technologicznego i naukowego, najlepszych praktyk i rozwoju sytuacji rynkowej w dziedzinie pochłaniania dwutlenku węgla;
- d) potencjału dotyczącego składowania dwutlenku węgla w krajach trzecich, z zastrzeżeniem istnienia umów międzynarodowych, o których mowa w rozdziale III rozporządzenia (UE) 2024/1735, przewidując jednocześnie warunki równoważne warunkom określonym w dyrektywie 2009/31/WE, aby zapewnić trwale zabezpieczone i bezpieczne dla środowiska geologiczne składowanie wychwyconego CO₂;
- e) wpływu na środowisko zwiększonego wykorzystania biomasy wynikającego ze stosowania niniejszego rozporządzenia, w tym wpływu na degradację gruntów i odtwarzanie ekosystemów;
- f) wpływu na bezpieczeństwo żywnościowe Unii i spekulacje gruntami; oraz
- g) kosztów procesu certyfikacji.

2. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze stosowania niniejszego rozporządzenia do dnia ... [trzy lata po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] lub do dnia 31 grudnia 2028 r., w zależności od tego, która data przypadnie wcześniej, a następnie w terminie sześciu miesięcy od przedstawienia wyników globalnego przeglądu uzgodnionego na podstawie art. 14 porozumienia paryskiego.

3. Do dnia 31 lipca 2016 r. Komisja dokona przeglądu stosowania niniejszego rozporządzenia do ograniczania emisji z kategorii źródeł IPCC dotyczącej rolnictwa, podkategorii 3.A (fermentacja jelitowa) i 3.B (odchody zwierzęce), jak określono zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1999 i aktami wykonawczymi przyjętymi na podstawie tego rozporządzenia, uwzględniając koszty ukryte, zmiany ram regulacyjnych, ewentualne skutki negatywne prowadzące do wzrostu emisji gazów cieplarnianych, unijny cel klimatyczny na 2040 rok, jak zaproponowano zgodnie z art. 4 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1119, oraz przedłoży sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Sprawozdanie to będzie oparte, między innymi, na pilotażowej metodyce certyfikacji działań, które ograniczają emisje z rolnictwa spowodowane fermentacją jelitową i odchodami zwierzęcymi.

Komisja, w stosownych przypadkach, przedłoży wraz ze sprawozdaniem wnioski ustawodawczy, aby poszerzyć zakres działań objętych niniejszym rozporządzeniem o redukcje emisji z kategorii źródeł IPCC dotyczącej rolnictwa, podkategorii 3.A (fermentacja jelitowa) i 3.B (odchody zwierzęce), jak określono zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1999.

4. Do dnia 31 lipca 2026 r. Komisja dokona oceny dodatkowych wymogów niezbędnych do dostosowania niniejszego rozporządzenia do art. 6 porozumienia paryskiego i najlepszych praktyk, w tym odpowiednich dostosowań, upoważnienia przez stronę będącą gospodarzem projektu oraz metodyk. W tej ocenie Komisja dokona przeglądu wykorzystania jednostek certyfikowanych do skompensowania emisji wygenerowanych poza ustalonym na poziomie krajowym wkładem Unii i unijnymi celami klimatycznymi. Ocenie tej, w stosownych przypadkach, będzie towarzyszył wniosek ustawodawczy.

Artykuł 19

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

W imieniu Rady

Przewodniczący / Przewodnicząca

ZAŁĄCZNIK I

Elementy metodyk certyfikacji, o których mowa w art. 8

Przyjmując akty delegowane na podstawie art. 8 Komisja musi uwzględniać w metodykach certyfikacji następujące elementy, biorąc pod uwagę specyfikę każdego działania:

- a) rodzaj działania i opis objętych nim praktyk i procesów, w tym okres trwania działania i okres monitorowania;
- b) przepisy dotyczące identyfikacji wszystkich pochłaniaczy dwutlenku węgla i źródeł emisji gazów cieplarnianych w rozumieniu art. 4 ust. 1, 2 i 5;
- c) przepisy dotyczące obliczania poziomu bazowego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. a), w art. 4 ust. 2 lit. a) pkt (i), art. 4 ust. 2 lit. b) pkt (i) i (iii) lub w art. 4 ust. 5 lit. a);
- d) przepisy dotyczące obliczania całkowitego pochłaniania dwutlenku węgla, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. b), w art. 4 ust. 2 lit. a) pkt (ii) lub w art. 4 ust. 5 lit. b);
- e) przepisy dotyczące obliczania emisji z gleby w sektorze LULUCF, o których mowa w art. 4 ust. 2 lit. b) pkt (ii);
- f) przepisy dotyczące obliczania emisji z gleb rolnych, o których mowa w art. 4 ust. 2 lit. b) pkt (iv);
- g) przepisy dotyczące obliczania emisji GHG_{associated}, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. c), w art. 4 ust. 2 lit. a) pkt (iii), w art. 4 ust. 2 lit. b) pkt (v) lub w art. 4 ust. 5 lit c);

- h) przepisy dotyczące aktualizowania standardowego poziomu bazowego, o którym mowa w art. 4 ust. 9, oraz aktualizowania indywidualnego poziomu bazowego, o którym mowa w art. 4 ust. 11;
- i) przepisy dotyczące traktowania niepewności, o których mowa w art. 4 ust. 12, w sposób zachowawczy podczas kwantyfikacji trwałego pochłaniania dwutlenku węgla, tymczasowego pochłaniania dwutlenku węgla w wyniku technik węglochłonnych i składowania dwutlenku węgla w produktach oraz redukcji emisji z gleby;
- j) przepisy dotyczące przeprowadzania specjalnych testów dodatkowości, o których mowa w art. 5 ust. 2;
- k) przepisy dotyczące monitorowania i przepisy dotyczące łagodzenia wszelkiego ryzyka uwolnienia składowanego dwutlenku węgla, o którym to ryzyku mowa w art. 6 ust. 2 lit. a);
- l) przepisy dotyczące stosownych mechanizmów odpowiedzialności, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. b) i art. 6 ust. 4, w tym przepisy dotyczące ryzyka nieskuteczności odnośnych mechanizmów odpowiedzialności;
- m) przepisy dotyczące wdrażania wymogu, o którym mowa w art. 6 ust. 5;
- n) przepisy dotyczące monitorowania redukcji emisji z gleby, o którym mowa w art. 6 ust. 6;
- o) przepisy dotyczące minimalnych wymogów dotyczących zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 7 ust. 3;
- p) przepisy dotyczące monitorowania i zgłaszania dodatkowych korzyści, o których mowa w art. 7 ust. 4.

ZAŁĄCZNIK II

Minimalny zakres informacji, które należy zamieścić w certyfikacie zgodności, o którym mowa
w art. 9

Certyfikat zgodności musi zawierać następujący minimalny zakres informacji:

- a) nazwa i rodzaj działania, w tym praktyki i procesy, oraz nazwa lub imię i nazwisko oraz dane kontaktowe podmiotu lub grupy podmiotów;
- b) miejsce realizacji działania, wraz z dokładnym geograficznym wskazaniem lokalizacji granic działania, z zachowaniem wymogów dotyczących skali map 1:5 000 dla danego państwa członkowskiego;
- c) okres trwania działania, wraz z datą początkową i data końcową;
- d) nazwa organizacji ds. certyfikacji;
- e) nazwa, adres i logo jednostki certyfikującej;
- f) unikalny numer lub kod certyfikatu zgodności;
- g) miejsce, data wydania i okres ważności certyfikatu zgodności;
- h) odniesienie do mającej zastosowanie metodyki certyfikacji, o której mowa w art. 8;

- i) trwała korzyść w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto, o której mowa w art. 4 ust. 1, tymczasowa korzyść w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto, o której mowa w art. 4 ust. 2 lit. a), korzyść wynikająca z redukcji emisji z gleby netto, o której mowa w art. 4 ust. 2 lit. b), lub tymczasowa korzyść wynikająca z pochłaniania dwutlenku węgla netto, o której mowa w art. 4 ust. 5;
- j) poziom bazowy pochłaniania dwutlenku węgla, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. a), w art. 4 ust. 2 lit. a) pkt (i) lub w art. 4 ust. 5 lit. a); poziom bazowy emisji z gleby, o którym mowa w art. 4 ust. 2 lit. b) pkt (i) i (iii);
- k) całkowite pochłanianie dwutlenku węgla, o którym mowa w art. 4 ust. 1) lit. b), w art. 4 ust. 2 lit. a) pkt (ii) lub w art. 4 ust. 5 lit. b); lub całkowite emisje z gleb, o których mowa w art. 4 ust. 2 lit. b) pkt (ii) i (iv);
- l) wzrost bezpośrednich i pośrednich emisji gazów cieplarnianych (GHG_{associated}), o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. c), w art. 4 ust. 2 lit. a) pkt (iii), w art. 4 ust. 2 lit. b) pkt (v) oraz w art. 4 ust. 5 lit. c);
- m) podział na gazy, źródła, pochłaniacze i zasoby dwutlenku węgla w odniesieniu do informacji, o których mowa w lit. j), k) i l);
- n) czas trwania okresu monitorowania działania;
- o) ilość wykorzystanej biomasy i dowód na jej zgodność z minimalnymi wymogami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 7 ust. 3;

- p) wszelkie dodatkowe korzyści w zakresie zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 7;
 - q) w przypadku technik węglochłonnych – dodatkowe korzyści, o których mowa w art. 7 ust. 2;
 - r) odniesienie do wszelkich innych certyfikacji międzynarodowych lub krajowych, w tym unikalny numer lub kod certyfikatu zgodności;
 - s) rodzaj mechanizmu odpowiedzialności, wkład działania w mechanizm oraz odpowiedzialna osoba fizyczna lub prawna;
 - t) liczba i ważność jednostek certyfikowanych;
 - u) wszelkie niepewności dotyczące kwantyfikacji pochłaniania dwutlenku węgla i redukcji emisji z gleby zgodnie z art. 4 ust. 12.
-

ZAŁĄCZNIK III

Minimalny zakres informacji, które należy zawrzeć w rejestrze unijnym i rejestrach certyfikacji,
o których mowa w art. 12

Rejestr unijny i rejestry certyfikacji muszą zawierać następujący minimalny zakres informacji dla
każdego działania i każdej jednostki certyfikowanej:

- a) nazwa i rodzaj działania oraz nazwa lub imię i nazwisko oraz dane kontaktowe podmiotu lub grupy podmiotów;
- b) miejsce realizacji działania, wraz z dokładnym geograficznym wskazaniem lokalizacji granic działania, z zachowaniem wymogów dotyczących skali map 1:5 000 dla danego państwa członkowskiego;
- c) okres trwania działania, wraz z datą początkową i data końcową;
- d) nazwa organizacji ds. certyfikacji, decyzja Komisji dotycząca jej uznania, o której mowa w art. 13, przepisy i procedury tej organizacji ds. certyfikacji oraz wykaz powołanych organów certyfikacyjnych, o których mowa w art. 11, a także sprawozdania roczne organizacji ds. certyfikacji, o których mowa w art. 14;
- e) odniesienie do mającej zastosowanie metodyki certyfikacji, o której mowa w art. 8;

- f) trwała korzyść w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto, o której mowa w art. 4 ust. 1, tymczasowa korzyść w zakresie pochłaniania dwutlenku węgla netto, o której mowa w art. 4 ust. 2 lit. a), korzyść wynikająca z redukcji emisji z gleby netto, o której mowa w art. 4 ust. 2 lit. b); lub tymczasowa korzyść wynikająca z pochłaniania dwutlenku węgla netto, o której mowa w art. 4 ust. 5;
 - g) wszelkie dodatkowe korzyści w zakresie zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 7;
 - h) status certyfikacji, w tym certyfikaty zgodności oraz sprawozdania z audytów certyfikacyjnych i recertyfikacyjnych, o których mowa w art. 9; liczba i status jednostek certyfikowanych, na przykład: wydane, wycofane, z przekroczonym terminem ważności, anulowane lub włączone do rezerwy bezpieczeństwa, jak również zastosowanie końcowe jednostek certyfikowanych i wykorzystujący je podmiot.
-